

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA FILOZOFICKÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2020

Sabina Doležalová

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

Současné trendy a využívání biokosmetiky studenty Univerzity Pardubice

Bakalářská práce

2020

Sabina Doležalová

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Sabina Doležalová**
Osobní číslo: **H17237**
Studijní program: **B6107 Humanitní studia**
Studijní obor: **Humanitní studia**
Téma práce: **Současné trendy a využívání biokosmetiky studenty Univerzity Pardubice**
Zadávající katedra: **Katedra věd o výchově**

Zásady pro vypracování

Tématem bakalářské teoreticko-praktické práce bude analýza současných trendů v oblasti biokosmetiky. Teoretická část bude zaměřena na biokosmetiku, protože správně zvolená biokosmetika podporuje zdraví a je optimální volbou moderního člověka. Praktická část bude metodologicky realizována kvantitativně prostřednictvím dotazníku. Hlavním cílem bude zjistit, jaké jsou současné trendy v oblasti biokosmetiky a jak studenti z Univerzity Pardubice tento druh kosmetiky využívají.

Rozsah pracovní zprávy:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

FEŘTEKOVÁ, Vlasta. Kosmetika v teorii a v praxi. 4., aktualiz. vyd. Praha: Maxdorf, 2005. ISBN 80-7345-046-1
SYROVÝ, Vít. Tajemství kosmetiky. Druhé vydání. Praha: Vít Syrový, [2017]. ISBN 9788090313712
BRIGGS, Margaret. Přírodní kosmetika: podivuhodný průvodce krásou z přírody. 1. vyd. Praha: Fortuna Libri, 2009. 160 s. ISBN 978-80-7321-492-0
Přírodní či biokosmetika – jak je poznáte? Celostnimediceina.cz [online]. c2004- 2016
MALKAN, Stacy. Doba jedová. Praha: Triton, 2014. ISBN 978-80-7387-746-0.

Vedoucí bakalářské práce: **PaedDr. Zdenka Šánderová, Ph.D.**
Katedra věd o výchově

Datum zadání bakalářské práce: **31. března 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2020**

doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D.
děkan

Ing. Jaroslav Myslivec, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 10. dubna 2021

Sabina Doležalová

Poděkování

Ráda bych zde poděkovala vedoucí mé práce PaedDr. Zdeně Šándorové, Ph.D. za odbornou pomoc, cenné rady a vstřícní přístup v průběhu psaní bakalářské práce.

ANOTACE

Práce je věnována současnému trendu biokosmetiky. Je zde vysvětlen podstatný rozdíl mezi přírodní a biokosmetikou. Součástí práce jsou i české firmy, které se výrobou biokosmetiky zabývají. V práci jsem se také zaměřovala na studenty Univerzity Pardubice a na jejich zkušenosti s touto kosmetikou.

KLÍČOVÁ SLOVA

biokosmetika, přírodní kosmetika, studenti, certifikační známky

TITTLE

Current trends and utilization of organic cosmetics by students of the University of Pardubice

ANNOTATION

The work is devoted to the current trend of organic cosmetics. The essential difference between natural and organic cosmetics is explained here. Part of the work are also Czech companies that manufacture organic cosmetics. In my work I also focused on the students of the University of Pardubice and their experience with this cosmetics.

KEYWORDS

organic cosmetics, natural cosmetics, students, certification marks

OBSAH

OBSAH	8
Úvod	10
1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O KŮŽI A JAK MŮŽE KOSMETIKA ŠKODIT LIDSKÉMU TĚLU	11
1.1 Projekt „Pod kůží“	12
2 HISTORIE.....	13
2.1 Egypt.....	13
2.2 Řecko a Řím	13
3 DŮLEŽITÉ POJMY A ROZDÍL MEZI PŘÍRODNÍ A BIO KOSMETIKOU	14
4 BOKOSMETIKA.....	16
4.1 Nejčastěji užívané účinné látky	16
4.2 Bylinné extrakty	21
4.3 Největší výhody certifikované biokosmetiky	22
4.4 Vliv bio kosmetiky na zdraví člověka.....	23
4.5 Přírodní léčba kožních problémů	24
4.6 Certifikace	25
4.6.1 INCI	25
4.6.2 Nejškodlivější látky, které certifikace nepovoluje.....	26
4.7 Nejčastější používané certifikáty pro bio kosmetiku	26
4.7.1 CPK	27
4.7.2 CPK bio	27
4.7.3 ECOCERT.....	28
4.7.4 BDIH.....	29
4.7.5 Leaping bunny	30
5 FIRMY A JEJICH FILOZOFIE.....	31
5.1 MALINNA°	31
5.2 Kvitok.....	31
5.3 Cannor a trend léčivého konopí.....	32
5.4 Havlíkova Apotéka a trend pleťových masek.....	33
6 Metodologie práce.....	35
6.1 Cíl výzkumu	35
6.2 Stanovení výzkumných otázek	35
6.3 Formulace hypotéz.....	35
6.4 Výzkumný soubor.....	36
6.5 Metoda sběru dat.....	36

6.6	Analýza dat.....	37
7	Výsledky a interpretace výzkumu	38
7.1	Pohlaví.....	38
7.2	Věk.....	38
7.3	Fakulta.....	39
7.4	Setkání s pojmem biokosmetika	40
7.5	Individuální představa pojmu biokosmetika	41
7.6	Vyzkoušení biokosmetiky	42
7.7	Používání bio kosmetiky.....	43
7.8	Produkty.....	44
7.9	Důvody nepoužívání bio kosmetiky	44
7.10	Důvod upřednostnění bio kosmetiky	45
7.11	Znalost chemického složení	46
7.12	Důvod zabývání se chemickým složením	46
7.13	Zkouška bio kosmetiky kvůli kožním problémům	47
7.14	Důvody vyzkoušení bio kosmetiky kvůli kožním problémům	48
7.15	Doporučení od odborníka	48
7.16	Cena biokosmetiky	49
7.17	Zabraňuje cena běžnému používání?.....	50
7.18	Koupě biokosmetiky známým	51
7.19	Důvody koupě bio kosmetiky pro známé.....	52
7.20	Znalost někoho, kdo se výrobou bio kosmetiky zabývá.....	53
8	Statistické ověření hypotéz	54
9	Závěr praktické části.....	60
10	Závěr.....	61
11	Použitá literatura.....	62
12	Internetové zdroje.....	63
13	Seznam tabulek a grafů.....	66
14	Přílohy	68

Úvod

Žijeme v uspěchané době plné stresu. Čas nás neúprosně žene vpřed a my nestíháme odpočívat. O to více se chceme navracet k přírodě. Zpět ke všemu živému a čistému, co je nám v poslední době tak vzácné. Touto myšlenkou začíná má bakalářská práce. Od malička se zajímám o kosmetiku jak pečující, tak i dekorativní. Po několika letech pokusů a omylů se domnívám, že jsem našla tu nejčistší a rozhodla se jí zasvětit svou závěrečnou práci. Jedná se o kosmetiku organickou neboli bio. Každý má představu o biokosmetice jinou. Moje představa je taková, že biokosmetika je čistá příroda. Produkty vyráběné s úctou k přírodě jsou v současnosti velkým trendem.

V teoretické části představím základní informace o kůži a její každodenní vytiženost. K lepšímu pochopení bio kosmetiky představím důležité pojmy a vysvětlím rozdíl mezi přírodní a biokosmetikou. Tyto dva pojmy jsou často zaměňovány. Volba a užívání biokosmetiky přináší spoustu benefitů, se kterými práce seznamuje. Důležitým odvětvím je výroba a složení organické kosmetiky. Představím nejčastěji užívané složky, ale i nebezpečné látky, kterým je třeba se vyhnout. Neodmyslitelnou součástí jsou certifikáty a certifikační známky, bez kterých se dnes tato kosmetika neobejde. V závěru práce jsou uvedeny firmy, které biokosmetiku vyrábí a s jejíž filozofií sympatizuji. Nastíním obecně jejich vize a poslání, které skrze biokosmetiku předávají, ale také současné trendy.

Praktická část je realizována ve spolupráci se studenty Univerzity Pardubice. Pro získání potřebných informací byla použita kvantitativní metoda sběru dat pomocí dotazníku. Zajímalo mě, jak daleko sahá jejich povědomí a zkušenosti s biokosmetikou. Zda se zajímají o složení nebo je k použití přivedly osobní či zdravotní důvody. Jestli kosmetiku využívají ve svém běžném životě a zda je pro ně cenově přijatelná.

Zastávám názor, že kosmetika je součástí každého člověka. A ta organická se zdá být tou nejlepší volbou pro naše zdraví.

TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O KŮŽI A JAK MŮŽE KOSMETIKA ŠKODIT LIDSKÉMU TĚLU

Kůže je největším orgánem lidského těla a skládá se ze tří vrstev - pokožky, škály a podkoží. Pokožka je tvořena vrstvami epitelu (poznámka pod čarou - epitel je tkáň, která slouží ke krytí a ochraně vnějšího a vnitřního povrchu těla a orgánů), které vznikají stále nové a posouvají se směrem k povrchu kůže. Úplně nejstarší buňky rohovatí a „jsou přítomné pouze mrtvé rohovité destičky, odlupující se ve formě šupinek, které tvoří kožní prach¹“. Celý proces obnovení pokožky trvá tři až čtyři týdny.

Škára je silná a pevná vrstva pod pokožkou. Je tvořena kolagenovými vlákny a vazivem. Jak uvádí Jelínek (1990, s. 11), nachází se v této vrstvě nervová zakončení, kořínky vlasů a chlupů a v neposlední řadě potní žlázy. S přibývajícím věkem se zpomaluje tvorba kolagenu, kůže stárne a vznikají vrásky.

Podkoží je nejspodnější vrstva kůže, ve které je uložena podkožní tuková vrstva. Její hlavní funkcí je uchování energie a zároveň funguje jako tepelný izolant těla.

Každý den je člověk vystaven řadě chemikálií, se kterými přijde do styku nedobrovolně nebo dobrovolně v rámci osobní hygieny. Škodliviny jsou přítomny ve vzduchu, v potravinách a přípravcích každodenního použití. Ačkoliv musí všechny složky používané v kosmetických výrobcích splňovat dle legislativy požadované regule, použití látek je povoleno jen v konkrétním množství. Výrobce v tom případě legislativu neporušuje, avšak pouhé dodržení regulace zdraví nezachrání. Deodorant, líčidla - průměrná žena každý den použije dvanáct kosmetických přípravků obsahujících 168 chemických přísad. Muži každý den použijí přibližně šest přípravků obsahujících 85 chemických látek. Mnoho z nich vdechujeme, polykáme a vstřebáváme kůží.² Jedná se o syntetickou kosmetiku, která obsahuje chemické látky a má negativní dopad na lidské zdraví.

¹ AJNER, Luděk; UHLÍK, Jiří; NOVOTNÝ, Tomáš; KONRÁDOVÁ Václava. Lékařská histologie II. [online]. Univerzita Karlova. Karolinum, 2017 [cit. 2021-04-20]. s. 143–144

² Anketa mezi 2300 dospělými účastníky ohledně užívání kosmetických a toaletních potřeb, provedená Pracovní skupinou pro ochranu životního prostředí, 14. července 2005

„Je spolehlivě prokázané, že 60 % toho, co si aplikujeme na svoji kůži, se vstřebává do těla. Při pravidelné aplikaci po dobu jednoho roku není množství vstřebané škodlivé látky zanedbatelné.” (Strunecká, Patočka, 2012, s. 167)

1.1 Projekt „Pod kůží”

V roce 2004 Jane Houlihanová s Pracovní skupinou pro ochranu životního prostředí sestavila databázi obsahující informace o toxicitě a zdravotních rizicích chemických látek.

„V průběhu projektu „Pod kůží“ vyšly roku 2005 najevo následující skutečnosti:

- třetina kosmetických přípravků obsahuje alespoň jednu rakovinotvornou přísadu,
- 45 % výrobků obsahuje alespoň jednu přísadu, která může poškozovat pohlavní ústrojí nebo způsobovat vývojové vady u novorozenců,
- 60 % kosmetických přípravků obsahuje chemické látky, jež se mohou v organismu chovat jako estrogen nebo narušovat hormonální rovnováhu,
- 56 % výrobků obsahuje chemické látky, které umožňují jiným chemickým látkám proniknout rychleji a hlouběji do organismu.” (Malkanová, 2014, s. 81)

2 HISTORIE

Už dávné civilizace objevily kouzlo zkrášlování a péči o své tělo. Dříve lidé čerpali z přírody a využívali, co jim nabízela. Už tehdy věděli, že krása je všude vítaným hostem. Kosmetické rituály se tak vyvíjely několik tisíc let.

2.1 Egypt

Už Egypťané objevili sílu olejů. Mezi prvními se začal používat údajně olivový a sezamový olej s vonnými rostlinami. Nejposvátnější byl olej cedrový, který se používal při mumifikaci. Právě oleje společně s bylinkami byly důležité při balzamování. Z bylinek se používal např. tymián, heřmánek, rozmarýn, levandule aj. Líčení očí je asi nejznámější z egyptské kosmetiky. Líčidla sloužila i k jiným účelům než ke zkrášlení. Nalíčené oči měly údajně chránit před zlými silami. Orámování oka tlustou linkou chránilo kůži podobně jako talisman. Podle pověstí se egyptská královna Kleopatra koupala v oslím mléce a na pleť používala aloe vera. (Briggs, 2009)

2.2 Řecko a Řím

Řekové si oblíbili lázně, po které následovala masáž oleji. Oblíbené byly především mandlové, olivové a oleje z růží. Znali různé masti na bázi tuků. Římané se Řeky inspirovali a v lázeňské tradici také pokračovali. Do lázní chodili lidé diskutovat a filozofovat. Římanky často usínaly s noční pleťovou maskou a ráno se umývaly kozím mlékem. To mělo údajně blahodárné účinky na pleť i tělo. (Briggs, 2009)

3 DŮLEŽITÉ POJMY A ROZDÍL MEZI PŘÍRODNÍ A BIO KOSMETIKOU

K lepšímu nahlédnutí do problematiky je nutné představit pár následujících pojmů. Umožní lepší pochopení toho, jak bio kosmetika vzniká. Je zde vysvětlen i zásadní rozdíl mezi přírodní a bio kosmetikou, jelikož jsou tyto dva pojmy často zaměňovány.

Bioprodukt

Bioprodukt je přípravek, který byl vyroben z ekologických surovin a ekologickým způsobem. Na některé bioprodukty se vztahují zákony, jiné regulovány nejsou. Zákonem je vymezeno používání předpony bio pro potraviny a suroviny pro jejich výrobu.

Biopotravina

Biopotravina je potravina, která musí být vyrobena v rámci ekologického zemědělství na ekofarmě, která splňuje požadavky zákona č. 242/2000 Sb.³

Ekologické zemědělství

„Ekologické zemědělství je moderní formou obhospodařování půdy bez používání umělých hnojiv, chemických přípravků, postřiků, hormonů a umělých látek. Jeho prioritou je kvalita, nikoli kvantita produkce.” ... „Základem ekologického hospodaření je zdravá půda. Udržení a zlepšování úrodnosti půdy se provádí organickým hnojením, zeleným hnojením, pestrými osevními postupy a šetrným zpracováním půdy.”⁴

Může se zdát, že přírodní a biokosmetika jsou totožné. Zásadní rozdíl je ve složení produktů. Přírodní kosmetika obsahuje přírodní extrakty a různé esence, ale jejich procento

³ Zákon o ekologickém zemědělství

⁴ Ekologické zemědělství. *Home* [online]. Copyright © 2015 [cit. 03.02.2021]. Dostupné z: <http://bioinstitut.cz/cz/ekologicke-zemedelstvi>

může být malé a jejich základ chemický. Bohužel výrobce může za přírodní produkt označit výrobek, který má alespoň jedno procento přírodních složek. V Evropské unii dosud neexistuje žádná legislativa, která by upravovala označení „přírodní kosmetika“. Výrobky tak nemusí splňovat přísné standardy pro certifikaci.

Hlavní rozdíl spočívá v tom, že výrobci organické kosmetiky musí prokazovat, že suroviny jsou přírodního charakteru, čistě rostlinné a organické. Neobsahují umělé přípravky, chemii a pocházejí z ekologického zemědělství. Všechny produkty, které nosí název bio organická kosmetika, musí mít platný certifikát, který je zárukou kvality. Daný certifikát si pak může kdokoli zkontrolovat na etiketě.

4 BOKOSMETIKA

Slovo „BIO“ je odvozené z řeckého slova βίος a znamená život. Na počátku stojí ekologické zemědělství, které produkuje kvalitní produkty. Tato forma obhospodařování půdy nepoužívá umělá hnojiva, chemické přípravky, ani žádné umělé látky. Takto vypěstované rostliny, případně plodiny jsou šetrně zpracovány a při kontrole nesmí být zjištěny žádné umělé látky. Produkty jsou následně připraveny k použití do kosmetiky.

4.1 Nejčastěji užívané účinné látky

To, co je menší než póry a dostane se do styku s pokožkou, do ní proniká a dostává se do krevního oběhu organismu. Proto je důležité vědět, jaké látky přichází do styku s pokožkou. Podle Surového (2015, s. 61) kosmetika může skutečně obsahovat přirozené látky, které lze pro jejich fyziologické účinky označit jako účinné látky. Také v ní mohou být obsaženy substance, které lze označit jako léčivé.

V této podkapitole jsou představeny látky, které se pro svoji účinnost přidávají do kosmetiky. Každá látka má svůj ověřený účinek a zastává svou funkci, např. hydrataci, ochranu, výživu aj.

Aloe vera

Známa rostlina, kterou lze pěstovat i doma. Z aloe se využívá gelová dužina listů, která se následně zpracovává jako šťáva nebo se usuší. Gel z listů má chladivé, hojivé a regenerační účinky. Protože vykazuje spoustu přírodních antioxidantů⁵ a vitamínu A a E, může se kůže regenerovat. „Hodí se také pro ošetření drobnějších poranění, bodnutí hmyzem, na méně závažné kožní infekce, cysty, ekzémy, lupénku, seboroickou dermatitidu, lupy i třeba genitální opary. Také tlumí viditelnost strií, zajišťuje obnovu porušené tkáně, a navrácí jí elasticitu.“⁶

⁵ antioxidanty jsou látky, které bojují s volnými radikály a jejich vlivem na organismus

⁶ Aloe Vera / BiOOO.cz: encyklopedie [online]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/vyhledat-slozeni/aloe-vera-aloe-barbadensis/>

Allantoin

„Allantoin je bílý prášek bez zápachu. Lze ho získat z javoru, pšeničných klíčků, červené řepy nebo kostivalu.”⁷

„Allantoin chrání, uklidňuje a hydratuje pokožku. Často se používá k minimalizaci pórů, ale i kvůli anti-agingovým schopnostem. Podporuje růst nových kožních buněk a obnovu kožní tkáně. Zmírňuje podráždění. Chrání pleť před škodlivými vlivy UV záření a regeneruje ji.”⁸

Elastin

Elastin je protein a podobá se kolagenu. Je to hlavní přísada v kůži, která po natažení kůže ji vrací do původního stavu. Tato látka je zodpovědná za elasticitu nejen pokožky, ale také tělesných orgánů.

Glycerin

Glycerin je nejpoužívanější složkou v kosmetice. Váže na sebe vlhkost a je pomocníkem dalším látkám v kosmetických produktech, aby se co nejrychleji vstřebaly do pokožky. Tato složka se přidává především do krému k vytvoření mast'ového základu, zejména jako přísada v hydratačních krémech a mýdlech.

Komplex vitaminů A, C, E

Naprosto nepostradatelné látky v kosmetice. Obsahují antioxidanty a jako stabilizátory zabráňují žluknutí. Vitaminy A a C stimulují tvorbu kolagenu a mají anti-age efekt. Vitamin

⁷ Allantoin | Cosmetics Info. *Cosmetics Info | The Science & Safety Behind Your Favorite Products* [online]. Dostupné z: <https://cosmeticsinfo.org/ingredient/allantoin>

⁸ Allantoin / BiOOO.cz: *encyklopedie* [online]. Copyright © [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://encyklopedie.bioooo.cz/vyhledat-slozeni/allantoin/>

E vyniká antioxidačními účinky, napomáhá chránit organismus před nežádoucími vlivy a udržuje pokožku pevnou a hladkou.

Antioxidanty

„Látky neutralizující účinek volných radikálů se nazývají antioxidanty a svou činností přispívají k ochraně imunitního systému. Do této skupiny látek patří vitaminy A, B6, C, E, zinek, selen, beta-karoten, koenzym Q10, pyknogenol, alfa-lipoová kyselina atd. Antioxidanty jsou obsaženy v mnoha druzích ovoce, zeleniny, v bylinkách - rozmarýn, máta peprná, šalvěj, tymián, oregano, kopr a také v arganovém oleji.”⁹

Pantenol

Látka také známá jako kyselina pantotenová, někdy se udává vitamin B5. Vitamin se vyskytuje ve všech tkáních těla a jeho význam je důležitý. Slouží jako doplněk léčby kožních onemocnění, na zlepšení paměti a koncentrace, na podporu hojení, regeneruje a zklidňuje pokožku.

„Vůbec nejbohatším zdrojem kyseliny pantotenové je mateří kašička, která je potravou pro včelí larvu, ze které se má narodit královna.”¹⁰

Koenzym Q10

Tato látka se přirozeně vyskytuje v lidském těle. Mimo to působí jako antioxidant, kde chrání buňky před volnými radikály a před předčasným stárnutím. Podporuje správnou funkci kůže a pomáhá buňkám při tvorbě kolagenu a elastinu. Snižuje tak výskyt vrásek.

⁹ AKTIVNÍ INGREDIENCE, KTERÉ MILUJEME - LÍČÍRNA ORGANICS Luxusní Přírodní Kosmetika. - LÍČÍRNA ORGANICS- [online]. Dostupné z: <https://www.licirna.cz/clanky/aktivni-ingredience--ktere-milujeme/>

¹⁰ Kyselina pantotenová | CelostniMedicina.cz. *CelostniMedicina.cz | Informační server o zdraví* [online]. Copyright © 2001 [cit. 26.01.2021]. Dostupné z: <https://www.celostnimedicina.cz/kyselina-pantotenova.htm>

Ceramidy

Ceramide 3 je lipid, který se vyskytuje běžně v lidské kůži a tvoří 50 % ochranné kožní bariéry. Ceramidy mají pozitivní vliv na ochranné bakterie kůže. Zvyšují pevnost pleti obličeje, krku a dekoltu a zabraňují předčasným projevům stárnutí i tvorbě vrásek. Komplex ceramidů pleť dlouhodobě hydratuje a regeneruje.

Kyselina hyaluronová

Kyselina hyaluronová tvoří součást struktury kůže. Je to v zásadě velmi velká molekula cukru s gelovou konzistencí, která na sebe naváže vodu a udrží ji na správném místě. Zajišťuje vynikající hydrataci, protože na sebe váže více než tisíci-násobek váhy vody. Díky této vlastnosti se pleť vypne a vyhladí vrásky.

Bambucké máslo

Bambucké máslo se získává z plodů afrického máslovníku, což je velký strom pocházející z lesnatých savan západní Afriky. Plody máslovníku obsahují ořech, který se suší a otevírá, aby se z něj získalo jádro. Tato jádra se drtí a stává se z nich cenné bambucké máslo.

„V péči o pleť se bambucké máslo používá jako příměs do krémů, tělových mlék, kondicionérů na vlasy, balzámů na rty a dekorativní kosmetiky (rtěnky, oční make-up). Čisté, nerafinované bambucké máslo je výborné pro ošetření suché, stárnoucí a náročné pleti. Hluboce hydratuje, používá se jako prevence těhotenských strií, pro masáž svalů, ošetření dermatitidy, ekzematické pokožky, poskytuje pokožce okamžité zjemnění, udržuje její vyrovnanou hydrataci. Představuje významný zdroj protizánětlivých látek. Bambucké máslo podporuje produkci kolagenu a působí proti vlivům, podílejícím se na předčasném stárnutí pokožky. Má protiplísňové a protikvasinkové vlastnosti. Hodí se také pro ošetření dětské pokožky.”¹¹

¹¹ Bambucké máslo / *BiOOO.cz: encyklopedie* [online]. Copyright © [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/vyhledat-slozeni/bambucke-maslo-butyrospermum-parkii/>

Rostlinné oleje

„Rostlinný olej není nic jiného než tuk, získaný ze semen nebo olejnatých plodů (mandle, ořechy či další jádra, olivy a avokádo) nejčastěji mechanickým lisováním nebo rafinací. Nejvyšší kvalita oleje se získává lisováním za studena, kdy teplota při zpracování oleje nepřesáhla 60 stupňů celsia.“¹²

Jejich používání má nespočet výhod, mezi které patří ochrana před UV zářením, regenerační a zvláčňující účinky, pomáhají proti lupénce, ekzémům, urychlují hojení ran, zmenšují jizvy, pečují o citlivou, suchou i mastnou pleť, zlepšují hydrataci pokožky a její elasticitu, zmírňují alergické projevy, obsahují škálu vitamínů. Oleje jsou antidepresivní, hřejivé a léčivé.

Včelí vosk

Včelí vosk je přirozený produkt, který vzniká přestavbou medu a pylu v těle včely medonosné. „Funkcí včelího vosku v kosmetice je především ochrana pokožky proti vnějším vlivům, včelí vosk zůstává na povrchu a vytváří ochrannou vrstvu, pomáhá tak dalším látkám s hojením a regenerací poškozené pokožky, zatímco ji sám hluboce vyživuje a zvlhčuje. Je také protizánětlivý, zmírňuje otoky, má hojivé a zklidňující účinky zvláště na drobná poranění, záněty nebo popáleniny. Na pokožce vytváří voděodolnou vrstvu, tak kůži chrání a zabraňuje jejímu dalšímu poškození.“¹³ Je často využíván v balzámech na rty, přidává se do přírodních mastí a balzámů, kde také zajišťuje správnou konzistenci.

Mateří kašička

Produkována žlázami mladých včelích dělnic. Mateří kašička je koncentrátem obsahujícím hlavně bílkoviny, vitaminy A, C, D, E a aminokyseliny. V kosmetickém průmyslu se používá na podporu hojení poškozené a problematické pleti se sklony k zánětlivým reakcím.

¹² Rostlinné oleje v kosmetické péči - Maroko v batohu. *Maroko v batohu - kosmetika s africkým srdcem* [online]. Dostupné z: <https://www.marokovbatohu.cz/blog/rostlinne-oleje-v-kosmeticke-peci/>

¹³ Včelí vosk / BiOOO.cz: encyklopedie [online]. Copyright © [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: [https://encyklopedie.biooo.cz/vyhledat-slozeni/vceli-vosk-cera-alba/?](https://encyklopedie.biooo.cz/vyhledat-slozeni/vceli-vosk-cera-alba/)

Silně působí proti stárnutí, zlepšuje tón pleti a udržuje dobrou hydrataci. Zlepšuje tvorbu kolagenu a keratinu a působí jako antioxidant.

Propolis

„Je včelí produkt, který je velmi bohatý na bioaktivní látky. Suroviny, které jsou potřebné k tvorbě propolisu včely sbírají na rostlinách, které produkují pryskyřičné látky. Pro své dezinfekční a další léčebné účely byl propolis uznávanou přírodní léčivou látkou již u starých Egypťanů, Řeků, Římanů a dalších národů. Dokáže místně tlumit bolest, má antibiotické účinky, tlumí účinky UV záření, dále pomáhá v péči o pokožku s atopickým ekzémem, lupénkou a akné.”¹⁴

4.2 Bylinné extrakty

Bylinný extrakt je výtažek z části rostlin, kde je jejich nejvyšší účinnost. Zpracovávají se usušením a následnou extrakcí. Pokud je extrakt tekutý, byl zpracován pomocí vyluhování. Suchý extrakt se získává z tekutých extraktů pomocí rozpouštědel, které se odpařují, a takto se získá prášek bez chemických přísad. Bylinné extrakty jsou pro své příznivé účinky přidávány do kosmetických produktů, např. do pleťových krémů, olejů.

Syrový (2015, s. 73) uvádí nejčastěji používané extrakty a jejich vlastnosti a účinky:

¹⁴ AKTIVNÍ INGREDIENCE, KTERÉ MILUJEME - LÍČÍRNA ORGANICS Luxusní Přírodní Kosmetika. - LÍČÍRNA ORGANICS- [online]. Dostupné z: <https://www.licirna.cz/clanky/aktivni-ingredience--ktere-milujeme/>

Řebříčkový	Protizánětlivý, harmonizující, uvolňující, zjemňující. Též léčí rány. Usměrnjuje činnost mazových žláz. Vhodný pro citlivou a vyčerpanou pleť.
Heřmánkový	Zklidňuje, zjemňuje, zmírňuje podráždění a léčí rány. Je protizánětlivý a užívá se i ke koupelím a k oplachování vlasů po umytí.
Kaméliový (Camelia oleifera)	Antibakteriální a zklidňující. Chrání proti nepříznivým účinkům volných radikálů. Zklidňuje podrážděnou a citlivou pokožku.
Lotosový	Jeho důležité obsahové složky jsou asparagin a nelumbin. Má svíravé, stahující, regenerační a čisticí účinky. Zjemňuje též kůži.
Meduňkový	Působí ochranně a antibakteriálně, celkově zklidňuje a vyrovnává. Povzbuzuje a osvěžuje pokožku.
Myrtový (pryskyřice rozpuštěná v alkoholu)	Protizánětlivý, antiseptický, účinně čistí a stimuluje. Chrání pokožku a přirozenou mikroflóru, posiluje ochranné funkce.
Rozmarýnový	Prokrvuje, povzbuzuje krevní oběh, aktivuje, prohřívá, je antibakteriální. Osvěžuje a zvláčňuje pokožku. Usměrnjuje činnost mazových žláz.
Růžový (z květů)	Vyrovnává, čistí, zjasňuje, posiluje, povzbuzuje a občerstvuje. Zjemňuje a očišťuje kůži. Regeneruje též oslabenou pokožku.
Šalvějový	Působí ochranně a antibakteriálně. Dezinfikuje a zabraňuje podráždění. Užívá se proti zánětům. Osvěžuje, čistí a projasňuje pokožku.

4.3 Největší výhody certifikované biokosmetiky

Používání bio kosmetiky sebou nese řadu výhod. Díky certifikátům na obalu zajišťuje transparentnost a spotřebitel ví, že má jistotu ve složení i původu. Další výhody certifikované bio kosmetiky jsou uvedeny níže.

Bez škodlivin

Naprosto zásadním důvodem a výhodou je to, že neobsahuje parabeny, syntetické látky, ropu, syntetická barviva a žádné jiné tělu škodlivé látky. Neobsahuje ani parfém, jelikož certifikační instituce nedovolují užití syntetických parfémů do biokosmetiky. Proto je obsažena přirozená vůně surovin.

Bez konzervace

„Naprostá většina certifikované biokosmetiky není konzervována. Jsou povoleny jen některé syntetické konzervační látky (kyselina benzoová, kyselina sorbová..). V takovém případě musí být spotřebitel na konzervaci výslovně upozorněn. Jsou zakázány parabeny a jiné běžné konzervační látky.”¹⁵

Není testovaná na zvířatech

Certifikovaná biokosmetika zakazuje testování na zvířatech, jako je tomu u běžné konvenční kosmetiky. Produkty jsou na zvířatech testovány v situacích, kdy se výrobek používá jiným než doporučeným způsobem. Nejčastější je test oční dráždivosti, který je aplikován na králíciích, kteří jsou při vědomí. „Během testu dochází k zakalení oka, zčervenání a otoku víček. Viditelné vředy a mokvání očí je popisováno po 21 dnech po aplikaci jedné dávky. Zvířatům obvykle nejsou poskytnuty žádné bolest tišící prostředky.”¹⁶

Investice do dlouhodobých výsledků

Biokosmetika se pohybuje ve vyšší cenové hladině, přesto se vyplatí více než kosmetika konvenční. Protože biokosmetika obsahuje vyšší koncentraci účinných složek, není třeba ji používat tak často, jako syntetickou kosmetiku, která působí jen dočasně. Tím pádem se biokosmetiky nespotřebuje tolik a je investicí do dlouhodobých výsledků.

4.4 Vliv bio kosmetiky na zdraví člověka

Biokosmetika stejně jako všechny kosmetické prostředky na trhu musí splňovat základní podmínku bezpečnosti pro zdraví člověka. Biokosmetika má další výhody pro udržení a rozvoj zdraví. Biokosmetické suroviny, které se pěstují v ekologickém zemědělství nesmí být

¹⁵ Syncare Plus - profesionální dermokosmetika | Syncare kosmetika [online]. Copyright © [cit. 04.02.2021]. Dostupné z: <https://www.syncare.cz/files/brozury/proc-biokosmetiku.pdf>

¹⁶ Svoboda zvířat: Organizace na ochranu zvířat [online][cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <http://www.pokusnazviratech.cz/obeti-krasy/testovani-kosmetiky-a-prostredku-pro-domacnost-na-zviratech.htm>

ošetřovány pesticidy, které mají řadu nežádoucích účinků. Zdravotní výhodu představuje i skutečnost, že v certifikované biokosmetice nejsou povolovány nejčastější alergenů, tj. syntetické parfémů, barviva a většina konzervačních látek.

Za další přínos lze označit menší ekologickou zátěž pro přírodu. Kosmetické prostředky, například krémy, mléka, šampony obsahují také emulgátory a tenzidy. U certifikované biokosmetiky tyto látky nebo směsi musí být dobře biologicky rozložitelné. Při likvidaci jejich zbytků nebo při oplachu do vody představuje menší ekologickou zátěž.

„Vedle toho, že nezatěžuje životní prostředí, má BIO kosmetika i blahodárný vliv na lidskou pokožku. Díky kvalitním rostlinným složkám obsahuje velké množství vitamínů, antioxidantů a hydratačních látek, které dokážou přirozeně stimulovat pokožku a všechny její funkce. Vzhledem k absenci syntetických přísad minimalizuje riziko alergických reakcí, bývá výborně tolerována a je vhodná i pro citlivou a dětskou pokožku.“¹⁷

4.5 Přírodní léčba kožních problémů

Žádné kožní onemocnění by se nemělo podcenit. Je třeba poznamenat, že existují nemoci kůže, které nemají známého původce. Existuje však spousta kožních nemocí, jejichž příčina je dobře známá. Naštěstí existuje mnoho způsobů, jak si s nemocemi kůže poradit, aniž by byla nutná návštěva lékaře. Samozřejmě nelze předcházet všem kožním nemocem, ale některým ano. Problémům lze předejít správnou hygienou, dostatečným pitným režimem nebo zdravým životním stylem. Zásadní je především uvědomit si, že to, co se odehrává na kůži, je dopad vnitřní příčiny. Je klíčové pátrat po příčině a hledat souvislosti, kdy vzniká a dané příčiny eliminovat.

Přírodní a organická kosmetika může pomoci tam, kde kortikoidy zklamaly. Kosmetika vyrobená z nejkvalitnějších ingrediencí vypěstovaných v ekologickém zemědělství bez syntetických postřiků dokážou pomoci i silně zdecimované pleti a pokožce. Nejlepší způsob, jak se přesvědčit, je osobní zkušenost. Směsi olejů, výtažků z bylin, balzámů aj. bez použití

¹⁷ Přírodní a BIO kosmetika | Krasa.cz. *Krasa.cz - Kosmetika profesionálů za nízké ceny s odběrem v PRAZE* [online]. Copyright © 2021 vivantis, a.s. [cit. 01.01.2021]. Dostupné z: <https://www.krasa.cz/prirodni-bio-kosmetika/>

syntetických látek se stávají prospěšnými pokožce. Je na zhodnocení každého, jak k organické kosmetice přistoupí a najde si to, co je pro něj a jeho pokožku nejlepší.

Přírodní a organická kosmetika může pomoci. Především si musí pomoci nemocný, vědomý přístupem ke svému zdraví.

4.6 Certifikace

Certifikovaná biokosmetika že používá kvalitní suroviny rostlinného původu s vysokým obsahem přírodních vitamínů, antioxidantů a hydratačních látek. Jedná se o rostlinné složky pocházející z ekologického zemědělství nebo kontrolovaného sběru bylin či plodů v přísně vymezených lokalitách s ohledem na ochranu životního prostředí. Suroviny se šetrně zpracovávají, výsledné kosmetické přípravky se netestují na zvířatech. Velký požadavek je kladen i na obaly, ty musí být ekologicky šetrné a recyklovatelné. Výrobci splňují přísné standardy a podléhají pravidelným kontrolám. To vše poskytuje záruku vysoké kvality přípravků.

4.6.1 INCI

INCI neboli International Nomenclature of Cosmetic Ingredients je základ všeho. Jedná se o mezinárodní názvosloví kosmetických přísad a lze ho najít na obalu každého produktu. Jednotlivé látky jsou v INCI seřazeny podle poměrů. To znamená, že složka, která je uvedena na prvním místě, obsahuje největší množství. Největším úskalím jsou látky, jejichž obsah je nižší, než 1 %. Tyto látky jsou řazeny libovolně a většinou mají složité chemické názvy.

INCI je dobrým pomocníkem pro orientaci v kosmetických ingrediencích a vyplatí se v něm vyznat. Zároveň „INCI je užitečný nástroj, který nejen nutí výrobce, aby byli ve vztahu k zákazníkovi transparentní, ale hlavně umožňuje zákazníkům, aby sami převzali odpovědnost za to, co si pro sebe chtějí pořídit a nebyli závislí pouze na reklamě, médiích a prohlášení celebrit. Umožňuje, aby se zákazník sám rozhodl, za co chce dát svoje peníze.”¹⁸

¹⁸ INCI / *BiOOO.cz: encyklopedie* [online]. Copyright © [cit. 2021-02-12]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/inci/>

4.6.2 Nejškodlivější látky, které certifikace nepovoluje

Jen těžko se člověk vyzná v chemickém složení, pokud se o něj nezajímá. Existují nejčastější škodliviny, podle kterých lze určit nevhodný produkt. Patří mezi ně konzervanty, které mohou škodit. Dále povrchově aktivní látky, kterým se říká tenzidy. Mají za úkol pění a usnadňovat rozpouštění nečistot. „Samy o sobě nejsou špatné. Jen je potřeba rozlišovat ty nezávadné, přívětivé (typicky například Sodium Coco Sulfate) a ty, které mohou škodit.”¹⁹

Další na seznamu jsou silikony. Ty jsou zátěží pro přírodu a končí převážně v řekách a oceánech. Hliníkové soli „dráždí pokožku, mají mutagenní a karcinogenní účinky, uzavírají póry a brání přirozené detoxikaci²⁰.” Mezi škodlivé látky se řadí minerální oleje, parafíny a některá barviva.

4.7 Nejčastěji používané certifikáty pro bio kosmetiku

Kvůli vzrůstajícímu zájmu o přírodní a bio kosmetiku začali výrobci uvádět na trh produkty se slovem „přírodní“. Není ovšem zákonem určeno, co všechno může ve svém názvu toto slovo nést. Proto může docházet ke klamání spotřebitele a produkty, které se zdají být přírodní, se ve skutečnosti složením nemusí lišit od běžné konvenční kosmetiky.

Z tohoto důvodu začaly vznikat certifikační společnosti, které přísně dohlížejí na složení a kvalitu produktů. Důraz je kladen na ingredience a místo, ze kterého pochází. Produkty, které splní tato náročná kritéria, mohou získat certifikační známky, u kterých si je spotřebitel jistý jejich kvalitou. Níže jsou uvedeny nejčastěji používané certifikáty.

¹⁹ *E-shop s ekologickými produkty pro vaši domácnost* | *Econea.cz* [online]. Dostupné z: <https://www.econea.cz/blog/jak-se-neslozit-ze-slozeni-kosmetiky/#Jedna-dulezita-zkratka-na-zacatek-Jen-jedna-nebojte>

²⁰ *E-shop s ekologickými produkty pro vaši domácnost* | *Econea.cz* [online]. Dostupné z: <https://www.econea.cz/blog/jak-se-neslozit-ze-slozeni-kosmetiky/#Jedna-dulezita-zkratka-na-zacatek-Jen-jedna-nebojte>

4.7.1 CPK

„Certifikační značka CPK byla založena roku 2007 a hlavními cíli této společnosti jsou usnadnění orientace spotřebitele na trhu s přírodní kosmetikou, ochrana zdraví a ochrana životního prostředí. Jakýkoli výrobce si může zažádat o certifikát, a pokud produkt splňuje přísné podmínky, může na svém obalu nést logo CPK zaručující opravdovou přírodnost.“²¹ Certifikát uděluje KEZ (Kontrola ekologického zemědělství), akreditovaná česká kontrolní organizace.

Produkt s certifikátem CPK je „takový kosmetický přípravek, který splnil parametry Standardů, obsahuje minimálně 85% složek přírodního původu, certifikační organizace KEZ o.p.s. vydala na kosmetický přípravek certifikát a obsahuje výhradně látky ze skupiny surovin uvedených.“²²

Obr. 1 – logo certifikátu CPK²³

4.7.2 CPK bio

CPK je zkratka pro český certifikát pro přírodní kosmetiku – Certifikovaná přírodní kosmetika. Přídavek „bio“ je „takový kosmetický přípravek, který splnil parametry Standardů pro CPK. Dále nesmí být složen z olejů a tuků upravených chemickou rafinací, obsahuje minimálně 90% surovin přírodního původu, přičemž minimálně 20% hmotnostního podílu

²¹ CPK / BiOOO.cz: *encyklopedie* [online]. Copyright © [cit. 2021-02-12]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/certifikaty/cpk/>

²² CPK Standardy pro pro přírodní a biokosmetiku: *s účinností od 4. 11. 2015* [online]. Dostupné z: <https://www.kez.cz/prirodni-a-bio-kosmetika>

²³ Certifikát CPK. In: BiOOO.cz [online]. [cit. 10. dubna 2021n. l.]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/certifikaty/cpk/?>

přírodních složek musí být BIO.”²⁴ I zde je udělovatelem certifikátu orgán KEZ.

Obr. 2 – logo certifikátu CPK bio²⁵

4.7.3 ECOCERT

Francouzská společnost ECOCERT vznikla roku 1991 a v současnosti patří mezi největší mezinárodní certifikační společnosti pro ekologické kosmetické výrobky.

„Od roku 2020 nabízí dva certifikáty - Ecocert ECO pro produkty, jejichž obsah je z 95 procent přírodního původu. Přitom má být alespoň 50 procent z rostlinných složek a 5 procent ostatních složek ekologického původu. Přísnější EcoCert Bio označuje výrobky, u nichž je alespoň 95 procent z rostlinných složek a 10 % všech ostatních složek ve výrobku bio. Procentuální podíl složek z ekologického zemědělství je uváděn na obalu.” (Srováný, 2015, s. 83)

Obr. 3 – logo certifikátu EcoCert²⁶

²⁴ CPK Standardy pro přírodní a biokosmetiku: s účinností od 4. 11. 2015 [online]. Chrudim [cit. 2021-02-15]. Dostupné z: <https://www.kez.cz/prirodni-a-bio-kosmetika>

²⁵ Certifikát CPK bio. In: *BiOOO.cz* [online]. [cit. 10. dubna 2021n. l.]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/certifikaty/cpk-bio/>

²⁶ Certifikát ECOCERT. In: *BiOOO.cz* [online]. [cit. 10. dubna 2021n. l.]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/certifikaty/ecocert/>

4.7.4 BDIH

Nejstarší ochrannou známkou je BDIH (Kontrolovaná přírodní kosmetika). BDIH je zkratka pro německou asociaci Spolkového svazu německých podnikatelů v průmyslu a obchodu.

„Přírodní kosmetika označená ochrannou známkou BDIH nesmí obsahovat ropné produkty (vazelína, parafín), syntetické parfémy a barviva, chemické konzervanty (pro konzervování je povoleno užívat ty emulgátory a tenzidy, které se vyrábí z rostlinných surovin, tedy tuků, vosků, lecitinu, atd.). Zakázáno je testování na zvířatech, a to se týká nejen konečných produktů, ale i výchozích surovin. Použití konkrétních látek je definováno v pravidelně aktualizovaném seznamu povolených surovin.“²⁷

Nicméně známka BDIH nezaručuje, že daný produkt je bio. „V době, kdy směrnice vznikala, nebyl na ekologický původ surovin kladen takový důraz jako nyní. Z těchto důvodů v názvu nejsou výrazy „bio“ ani „organic“, ale „Kontrollierte Natur Kosmetik“. Ačkoliv jsou při výrobě zpravidla používány certifikované biosuroviny, jejich skutečný podíl v konečných výrobcích leckdy nebývá na obalu procentuálně deklarován.“ (Srový, 2015, 83)

Obr. 4 – logo certifikátu BDIH²⁸

²⁷ BDIH certifikát | Arteria. *Arteria.cz s láskou k přírodě* [online]. Copyright © 2015 [cit. 03.01.2021]. Dostupné z: <https://www.arteria.cz/a/bdih-certifikat>

²⁸ Certifikát BDIH. In: *Arteria.cz* [online]. [cit. 10. dubna 2021n. l.]. Dostupné z: <https://www.arteria.cz/a/bdih-certifikat>

4.7.5 Leaping bunny

Jak již název napovídá, tento certifikát se zaměřuje na zvířata, konkrétně na jejich netestování. V kosmetickém průmyslu se používají zvířata pro testy na chemické látky, aby se vyloučily škodlivé účinky na člověka.

Do roku 1996 se nakupování „bez krutosti“ stalo populárním, ale bylo také matoucí. Společnosti začaly navrhovat svá vlastní loga zajíčků a dodržovaly svou vlastní definici pojmu „bez krutosti“ bez účasti skupin na ochranu zvířat. V reakci na rostoucí zájem spotřebitelů o výrobky netestované na zvířatech byl založen tento program. Několik organizací zabývajících se ochranou zvířat se spojilo a vytvořilo koalici CCIC (Coalition for Consumer Information on Cosmetics), koalice pro informování spotřebitele o kosmetice. CCIC podporuje jediný komplexní standard a mezinárodně uznávané logo Leaping Bunny.²⁹

Organizace nepovoluje testování produktů ani jejich jednotlivých složek na zvířatech ve všech fázích výroby. Certifikát uděluje na rok nezávislá kontrolní společnost, která může provádět namátkové kontroly dodržování pravidel.

Obr. 5 – logo certifikátu Leaping bunny³⁰

²⁹ About Leaping Bunny | Leaping Bunny. *Homepage / Leaping Bunny* [online]. Copyright © 2021 CCIC [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: <https://www.leapingbunny.org/about/about-leaping-bunny>

³⁰ Certifikát Leaping Bunny. In: *Leapingbunny.org* [online]. [cit. 10. dubna 2021n. 1.]. Dostupné z: <https://www.leapingbunny.org/about/about-leaping-bunny>

5 FIRMY A JEJICH FILOZOFIE

Dnes je možné najít na trhu řadu firem, které vyrábí a prodávají bio kosmetiku na vysoké úrovni. Níže jsou uvedeny české firmy a jedna slovenská, jejichž kosmetika si vybojovala místo u svých zákazníků a se kterými osobně sympatizují.

5.1 MALINNA°

Tato rodinná firma MALINNA si zakládá na minimalismu a biokvalitě. Její výrobky jsou totiž tak čisté svým složením, že by se dali i sníst. Ingredience tvoří surové a esenciální oleje, minerální soli a léčivé byliny. Portfolio tvoří nejen kosmetika, ale i tekuté výživové doplňky s unikátní formulí. Produkty jsou zároveň vytvořené tak, aby byly univerzální a detoxikovaly lidský organismus. Tekutý koncentrát lze například využít jako antioxidační kůru, micelární vodu nebo jako zubní pastu. Záleží, jak se produkt použije. Firma spolupracuje s bio farmami a podporuje tak lokální hospodářství. Firma zaručuje netestování na zvířatech a produkty jsou rozložitelné.

Za celým konceptem stojí Jaroslav Straňávský. „Na testování produktů spolupracuje s mikrobiology, farmaceutmi a lékaři. Vychází z principů kvantové mechaniky, poznatků z mikrobiologie, neuropatie, fytotherapie a východní medicíny.“³¹

5.2 Kvitok

Firma Kvitok vyrábí kosmetiku na Slovensku. Kromě kozího mléka a včelího vosku vyrábí čistě z přírodních surovin rostlinného původu. Všechny produkty vznikají ve městě Humenné, které je obklopené přírodou Vihorlatských vrchů. Zakladatelka a majitelka značky, Ing. Martina Dudová PhD. zastává filozofii, že „veda, výzkum a klinické

³¹ Příbeh - MALINNA° products. Úvod - MALINNA° products [online]. Dostupné z: <https://malinnaproducts.com/pribeh/>

štúdie posúvajú ľudstvo stále dopredu³².” Jejím snem je pomoci tomuto trendu v oblasti přírodní a bio kosmetiky.

Majitelka dbá na správné a funkční složení. „Vývoj receptúr a riešenie týchto problémov konzultujem s dermatológmi z prestížnej slovenskej kliniky a taktiež s odbornou garantkou v nutričnej oblasti³³.” Velkým bonusem je tzv. recyklační program, kde vypořebované produkty lze vrátit. Zamezí se tak plýtvání obalových materiálů a je to dalším přínosem ke snížení ekologické stopy.

5.3 Cannor a trend léčivého konopí

„Tato firma se zabývá vývojem a výzkumem čistě přírodních složek, tzv. rostlinných olejů a bylin v kombinaci s vysokým obsahem účinných látek z rostlin konopí, kannabinoidů zvaný CBD. Klíčem je zachovávat ve výrobcích Cannor aktivitu používaných ingrediencí s maximální možnou vstřebatelností, společně s příznivým vlivem na lidský organismus.”³⁴

Majitel Vladimír Pažitka se setkával s názorem, že „pokud má léčivé konopí lidem skutečně pomoci od kožních problémů, je potřeba vytvořit čistě přírodní kosmetiku bez chemické konzervace.”³⁵ Snaží se tak edukovat veřejnost o vlastnostech CBD a pomocí kosmetiky Cannor dokázat jeho účinky na lidské zdraví. V nabídce pleťových olejů, balzámů, sér nebo cerospektrálního oleje předává svou filozofii dál.

Co je CBD a proč je tak účinný? „CBD (Cannabidiol) je přírodní prostředek, extrahovaný z rostliny konopí, který ale nemá žádné psychoaktivní účinky. Tato účinná látka pomáhá bojovat proti mnoha různým nemocem, přičemž nehrozí riziko nežádoucích vedlejších účinků

³² O nás | Kvitok. Kvitok | Ručne vyrábana slovenská kozmetika z najkvalitnejších darov prírody [online]. Copyright © 2017 Kvitok [cit. 27.02.2021]. Dostupné z: <https://kvitok.sk/o-nas/>

³³ Pochívá prírodná kozmetika sa dá vyrobiť aj na Slovensku. Značku Kvitok dnes poznajú aj za hranicami | interez.sk. *interez.sk | Ekológia, Cestovanie, Hudba, Veda* [online]. Copyright © Interez.sk 2014 [cit. 04.01.2021]. Dostupné z: <https://www.interez.sk/pochiva-prirodna-kozmetika-sa-da-vyrobiť-aj-na-slovensku-značku-kvitok-dnes-poznajú-aj-za-hranicami/>

³⁴ Přírodní konopná kosmetika s CBD , Konopná mast , konopný pleťový olej. *CANNOR.CZ | Čistě přírodní kosmetika s konopným výtažkem - CBD* [online]. Copyright © 2019 Cannor Natural Health Care s.r.o. [cit. 05.01.2021]. Dostupné z: <https://cannor.cz/o-nas/>

³⁵ taktéž dostupné z: <https://cannor.cz/o-nas/>

jako u klasických léků.”³⁶ Společnost Cannor kombinuje CBD s dalšími oleji lisovanými za studena a společně tvoří léčivou kombinaci pro pokožku. CBD je protizánětlivou látkou a má pozitivní vliv při projevech akné, ekzémů či lupénky.

5.4 Havlíkova Apotéka a trend pleťových masek

Havlíkova Apotéka, nazývá se také organická apotéka, klade důraz na čistě organické produkty. Bylinky jsou pěstovány v eko zahrádkách v Chářovicích. Apotéka dbá na správné načasování sběru rostlin, aby byly v co nejvyšší koncentraci a kvalitě. Pokud se nezadaří a sklizeň je slabá, je pozastavena výroba daného produktu. Majitelka Zuzana Maxima Krejčí vychází opět z filozofie, že „příroda v sobě ukrývá léčivou moc a její síla se nachází v každém kousku přírody.”³⁷

„Když projevíme bylinkám lásku, ony nám to vrátí v podobě krásy a zdraví. Při výrobě kosmetických produktů čerpáme z čisté přírody, respektujeme ji a snažíme se od ní naučit vše, co je možné. Produkty jsou vyráběné s láskou a úctou k přírodě.”³⁸

Apotéka jako první se chytila velkého trendu pleťových masek a nápad povýšila na vyšší úroveň. Masek je celkem 77, aby si mohla vybrat každá dívka, paní i dáma. Základní recept krémových masek vychází rozmarýnového, levandulového a konopného oleje. Každá maska má ale finální složení jiné. Nejdůležitější složku každé masky vystihuje její název: např. Malina, Ostružina, Okurka, Vitamín C, Vlčí mák, Brusinka, Růžový jíl, Rozmarýn.

³⁶ CO JE CANNABIDIOL? - KANABIDIOL - CBD - CBDex. *Kanabidiol - KANABIDIOL - CBD - CBDex* [online]. Copyright © nejwebdesign.cz [cit. 05.01.2021]. Dostupné z: <http://www.kanabidiol.eu/co-to-je-cbd/154-co-je-cannabidiol>

³⁷ O Apotéce - Havlíkova přírodní apotéka - Havlíkova přírodní apotéka. [online]. Copyright © 2019 [cit. 06.01.2021]. Dostupné z: <https://havlikovaapoteka.cz/cs/o-apotece>

³⁸ O Apotéce - Havlíkova přírodní apotéka - Havlíkova přírodní apotéka. [online]. Copyright © 2019 [cit. 06.01.2021]. Dostupné z: <https://havlikovaapoteka.cz/cs/o-apotece>

Shrnutí teoretické části

Práce je zaměřena na využívání bio kosmetiky, proto byla okrajově představena i její historie. Teoretická část práce přiblížila a vysvětlila pojem bio kosmetika a seznámila čtenáře s důležitými pojmy, které jsou s bio kosmetikou úzce spjaty. Byly zde představeny účinné látky a největší výhody certifikované bio kosmetiky. Dále v této části byla věnována pozornost prospěchu kosmetiky na zdraví člověka a léčbu kožních problémů. Pozornost je věnována složení a certifikačním známkám. Čtenář se v teoretické části mohl seznámit s českými a slovenskými firmami, které se zabývají výrobou bio kosmetiky a díky jejich podstatě a filozofii povznesly výrobky v kosmetický trend.

PRAKTICKÁ ČÁST

6 Metodologie práce

6.1 Cíl výzkumu

Cílem této práce je zjistit, jaké povědomí a zkušenosti s bio kosmetikou mají studenti Univerzity Pardubice.

Dílčí cíle:

- Zda bio kosmetiku znají ženy i muži.
- Zda respondenti zkoumají při koupi kosmetiky její složení.
- Zda vedly ženy i muže určité kožní problémy k vyzkoušení bio kosmetiky.

6.2 Stanovení výzkumných otázek

Na základě vymezení cílů byly stanoveny následující výzkumné otázky:

VO1: Znají bio kosmetiku ženy i muži?

VO2: Zkoumají respondenti při koupi složení kosmetiky?

VO3: Vedly ženy i muže kožní problémy k vyzkoušení bio kosmetiky?

6.3 Formulace hypotéz

Pro výzkum jsem si zvolila tři základní hypotézy, které vznikly na základě výzkumných otázek. „Základní vlastností u hypotézy je, že vyjadřuje vztahy mezi proměnnými. Pokud nejde o vyjádření vztahů, není možno hovořit o výzkumné hypotéze.“³⁹

H1: Předpokládám, že bio kosmetiku znají více ženy než muži.

U první hypotézy vycházím z rozdělení dle pohlaví, kde považuji znalost určitého druhu kosmetiky za charakterističtější činnost pro ženy. Netvrdím, že muži bio kosmetiku neznají, pouze se domnívám, že znalost u nich není tak četná.

³⁹ GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výskumu*. Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2008. s. 66. ISBN 978-80-223-2391-8.

H2: Domnívám se, že studenti Fakulty chemicko-technologické zkoumají při koupi bio kosmetiky složení více než studenti Fakulty filozofické.

Zde předpokládám, že studenti Chemicko-technologické fakulty zkoumají složení více vzhledem ke svému odbornému zaměření než studenti Fakulty filozofické, které se zaměřují více na sociální sféru.

H3: Předpokládám, že ženy s kožními problémy vedou více k vyzkoušení bio kosmetiky než muži.

V poslední hypotéze se zabývám kožními problémy. Předpokládám, že kožní problémy vedly ženy k vyzkoušení bio kosmetiky, což se domnívám z vlastní zkušenosti. Myslím si, že ženy s kožním problémem vyhledají k léčení bio kosmetiku spíše, než muži.

6.4 Výzkumný soubor

Výzkum se zaměřuje na studenty všech fakult Univerzity Pardubice, různého věku i pohlaví. Výzkum probíhal kvantitativní metodou pomocí nástroje dotazník. Všechny fakulty jsem ponechala záměrně, abych v práci mohla porovnat zkušenosti s bio kosmetikou u všech sedmi fakult.

6.5 Metoda sběru dat

Pro získání potřebných informací jsem aplikovala kvantitativní metodu sběru dat pomocí dotazníku. „*Je to způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí*⁴⁰.“

Dotazník byl v elektronické podobě uveřejněn na internetu a rozposílán mezi studenty Univerzity Pardubice. V úvodu dotazníku jsou respondenti seznámeni s účely dotazníku a s tím, že dotazník je anonymní. Dotazník obsahoval 22 otázek. V dotazníku se objevují faktografické otázky zjišťující pohlavní respondentů a na jaké fakultě respondent studuje. Dotazník obsahuje otázky uzavřené, polouzavřené i otevřené. V dotazníku se objevují

⁴⁰ GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výskumu*. Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2008. s. 122. ISBN 978-80-223-2391-8.

i škálovací otázky, například v otázce číslo 12, zdali se respondent zabývá více chemickým složením kosmetiky. Dotazník byl pro všechny respondenty totožný.

6.6 Analýza dat

Na základě získaných odpovědí od respondentů jsem provedla analýzu dat. Všechna data a údaje, jež jsem od dotazovaných získala, jsem zaznamenala do tabulek a následně vyhodnotila pomocí grafů a tabulek.

7 Výsledky a interpretace výzkumu

Ze získaných dat jsem vytvořila jak grafy, tak tabulky pro lepší přehlednost. Každá otázka je doplněna slovním komentářem. V grafech nalezneme hodnotu absolutní četnosti výsledků

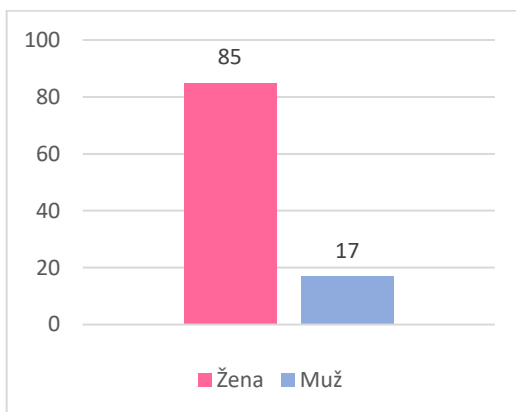
7.1 Pohlaví

Výzkumný soubor tvořilo 102 platných dotazníků, se kterými jsem dále pracovala. První otázka byla faktografická, kde jsem se respondentů dotazovala na jejich pohlaví. Celkové zastoupení žen 83 %, což tvoří 85 respondentek a 17 % mužů, početně 17.

Tabulka 1: Uspořádání respondentů dle pohlaví

Tabulka 1		
Pohlaví	Absolutní četnost	Relativní četnost
Žena	85	83,00%
Muž	17	17,00%
Celkem	102	100,00%

Graf 1: Rozložení žáků dle pohlaví

7.2 Věk

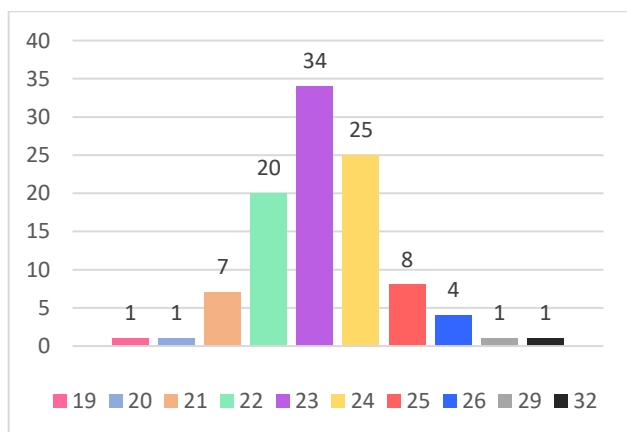
Ve druhé, otevřené otázce jsem se dotazovala respondentů na věk. Nejvíce dotazníků jsem získala od respondentů ve věku dvaceti tří let, kterých bylo 34 (33,30%). Druhou nejpočetnější skupinou byla kategorie studentů ve věku 24 let, což bylo 25 respondentů (24,50%). Třetí kategorií byli studenti ve věku 22 let, kterých bylo 20, což tvoří 19,60%. Studentů ve věku 21 let bylo ve výběrovém souboru 7 (6,90%). Pátou skupinu tvoří studenti ve věku 25 let (7,80%). Studenti ve věku 26 let byli 4, což tvoří 3,90%. Nejméně zastoupenými

skupinami byly kategorie ve věku 19, 20, 29 a 32 let, kde u každé věkové kategorie byl pouze 1 respondent, což tvoří u těchto respondentů 1,00 % z celkového výběrového souboru.

Tabulka 2: Rozdělení respondentů dle věku

Tabulka 2	Absolutní četnost	Relativní četnost
Věk		
19	1	1,00%
20	1	1,00%
21	7	6,90%
22	20	19,60%
23	34	33,30%
24	25	24,50%
25	8	7,80%
26	4	3,90%
29	1	1,00%
32	1	1,00%
Celkem	102	100,00%

Graf 2: Rozdělení respondentů dle věku

7.3 Fakulta

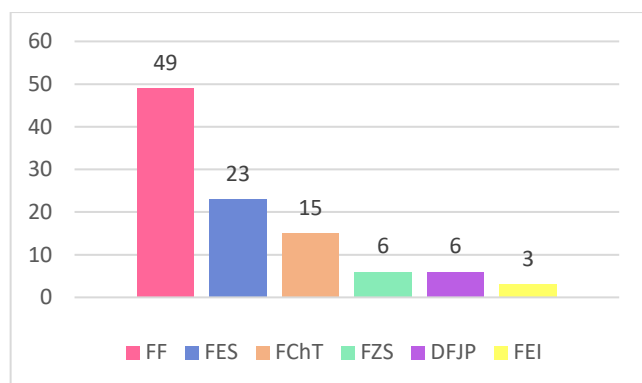
V dalším bodě dotazníku jsem respondentům položila otázku, na jaké fakultě studují. Otázka byla koncipována jako uzavřená, kdy respondent mohl zvolit pouze jednu odpověď. Tuto otázku jsem zvolila záměrně, protože studijní zaměření patří k jedné z mých hypotéz. Z výsledků vyplynulo, že 49 respondentů studuje na Fakultě filozofické, což tvoří 48,00 %.

Další zastoupení je u studentů z Fakulty ekonomicko-správní, odkud je 23 respondentů, a tudíž 22,50 %. Třetí skupinu tvoří Fakulta chemicko-technologická, na které studuje 15 (14,70 %) respondentů. Stejný počet respondentů, tedy 6 (5,90 %) je dle výsledků z Fakulty zdravotnických studií a Dopravní fakulty Jana Pernera. Poslední zastoupení bylo u Fakulty elektrotechnické, kterých jsem měla pouze 3, což tvoří 2,90 %. Z Fakulty restaurování dotazník nevyplnil žádný respondent.

Tabulka 3: Rozdělení respondentů dle fakult

Tabulka 3		
Fakulta	Absolutní četnost	Relativní četnost
Filozofická	49	48,00%
Ekonomicko-správní	23	22,50%
Chemicko-technologická	15	14,70%
Zdravotnických studií	6	5,90%
Dopravní fakulta Jana Pernera	6	5,90%
Elektrotechnická	3	2,90%
Restaurování	0	0,00%
Celkem	102	100,00%

Graf 3: Rozdělení respondentů dle věku

7.4 Setkání s pojmem biokosmetika

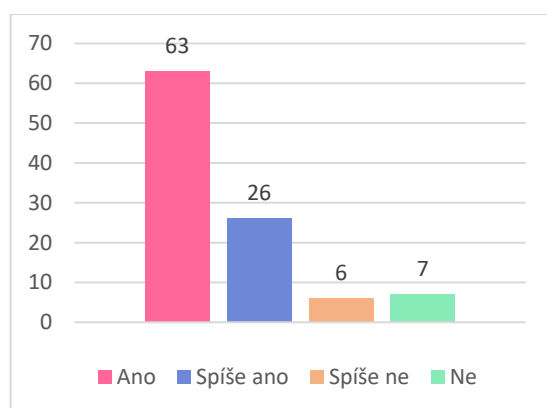
Touto otázkou jsem se chtěla dozvědět znalost respondentů pojmu „bio kosmetika“. Otázka byla zvolena škálovací. Nejvíce respondentů zvolilo „ano“, což bylo 63 studentů (61,80%). Druhou možností bylo „spíše ano“, tuto variantu zakroužkovalo 26 studentů

(25,50%). Předposlední variantou byla možnost „ne“, tuto možnost si vybralo 7 studentů (6,90%). Poslední variantu „spíše ne“ si zvolilo 6 studentů (5,90%).

Tabulka 4: Setkání s pojmem biokosmetika

Tabulka 4	Absolutní četnost	Relativní četnost
Setkání s pojmem biokosmetika		
Ano	63	61,80%
Spíše ano	26	25,50%
Spíše ne	6	5,90%
Ne	7	6,90%
Celkem	102	100,00%

Graf 4: Setkání s pojmem biokosmetika

7.5 Individuální představa pojmu biokosmetika

Tuto otevřenou otázku jsem zvolila záměrně, jelikož jsem chtěla prozkoumat specifické odpovědi respondentů o jejich individuální představě bio kosmetiky. Přesné výsledky jsou vidět níže v tabulce, nejčastější odpovědí bylo „přírodní kosmetika“, tak odpovědělo 34 studentů (33,30%). Následující dvě odpovědi měly shodný počet respondentů, byly to odpovědi „bez chemie“ a „netestovaná na zvířatech“, takto odpovědělo 15 studentů (14,70%). Objevily se také odpovědi o certifikované kosmetice, šetrné k životnímu prostředí a také odpověď „nejvyšší kvalita“. Tyto výsledky mě velmi potěšily, jelikož se znalost bio kosmetiky ubírá správným směrem.

Tabulka 5: Individuální představa pojmu biokosmetika

Tabulka 5	Absolutní četnost	Relativní četnost
Pojem bio kosmetika – co si představíte?		
Přírodní složení	34	33,30%
Bez chemie	15	14,70%
Netestovaná na zvířatech	15	14,70%
Z bio surovin	12	11,80%
Certifikovaná kosmetika	8	7,80%
Nejvyšší kvalita	6	5,90%
Produkty šetrné k životnímu prostředí	6	5,90%
Kosmetika z léčivých bylin	4	3,90%
Kosmetika značky Weleda	1	1%
Přirozenost, čistota, vím že díky čistým surovinám tělu dodávám a nezahlcuji ho další zbytečnou syntetikou. Biokosmetiku vnímám jako tu nejluxusnější péči kterou můžete pokožce dát.	1	1%
Celkem	102	100,00%

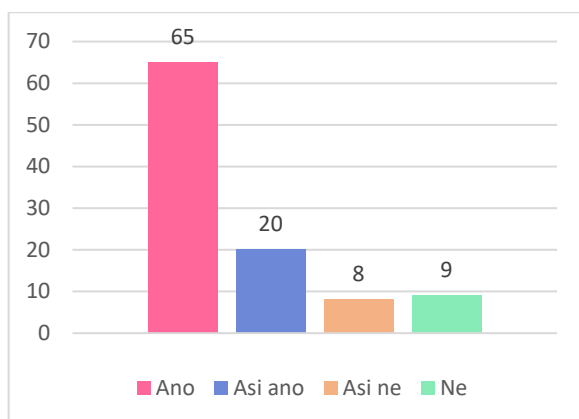
7.6 Vyzkoušení biokosmetiky

Další škálovací otázka se zaměřila na to, zdali si respondenti tuto kosmetiku vyzkoušeli. Možnost „ano“ zvolilo nejvíce respondentů, a to 65 (63,70%). Druhou nejčastější odpovědí bylo „asi ano“, tu vybralo 20 studentů (19,60%). Možnost „ne“ zaškrtno v dotazníku 9 studentů (8,80%). Poslední možnost „asi ne“ zvolilo 8 respondentů, což činí 7,80%.

Tabulka 6: Vyzkoušení biokosmetiky

Tabulka 6	Absolutní četnost	Relativní četnost
Vyzkoušel/a jste bio kosmetiku?		
Ano	65	63,70%
Asi ano	20	19,60%
Asi ne	8	7,80%
Ne	9	8,80%
Celkem	102	100,00%

Graf 5: Vyzkoušení biokosmetiky

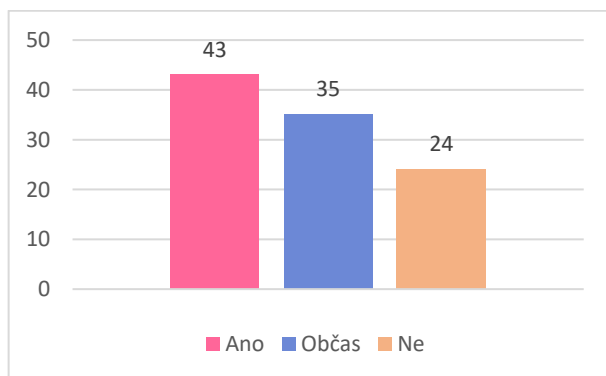
7.7 Používání bio kosmetiky

V další otázce jsem se ptala respondentů, zda bio kosmetiku používají v běžném životě. Z výsledků vyplývá, že 43 studentů (42,20%) používá. Občasné použití zvolilo 35 studentů (34,30%) a 24 studentů (23,50%) tento typ kosmetiky nepoužívá.

Tabulka 7: Používání biokosmetiky

Tabulka 7	Absolutní četnost	Relativní četnost
Používáte biokosmetiku?		
Ano	43	42,20%
Občas	35	34,30%
Ne	24	23,50%
Celkem	102	100,00%

Graf 6: Používání biokosmetiky

7.8 Produkty

Další otázka navazuje na předchozí a týká se produktů bio kosmetiky. Otevřená otázka byla pro respondenty, kteří v předchozí otázce zvolili možnost „ano“ a „občas“. Níže v tabulce jsou k dispozici všechny zaznamenané odpovědi. Nejčastěji používanými produkty je deodorant, pleťová voda, pleťový krém, sérum.

Tabulka 8: Produkty

Tabulka 8	Absolutní četnost	Relativní četnost
Pokud ano/občas, uveďte produkt:		
Deodorant	14	18,00%
Pleťová voda	12	15,40%
Pleťový krém	12	15,40%
Pleťové sérum	10	12,80%
Pleťový olej	8	10,30%
Čisticí pleťový balzám	7	9,00%
Havlíkův zázrak	5	6,40%
Růžový olej	2	2,60%
Levandulová voda	1	1,30%
Bio meruňkový olej	1	1,30%
Přípravky Lush	1	1,30%
Kosmetiku Kvitok	1	1,30%
Masky od Havlíkovy Apotéky	1	1,30%
Saloos pečující olej	1	1,30%
Balzám na rty	1	1,30%
Veškerou dekorativní kosmetiku Zuii	1	1,30%
Celkem	78	100,00%

7.9 Důvody nepoužívání bio kosmetiky

Zajímaly mě i důvody, proč respondenti tuto kosmetiku nevyužívají. Zvolila jsem přímo pro ně otevřenou otázku a odpovědi zpracovala do tabulky. Nejčastější odpovědí byla vysoká cena. Dále respondenti k užívání kosmetiky nevidí důvod, není pro ně bio kosmetika tak účinná nebo jim vyhovuje více klasická kosmetika.

Tabulka 9: Důvody nepoužívání biokosmetiky

Tabulka 9	Absolutní četnost	Relativní četnost
Pokud ne, proč nepoužíváte?		
Vyšší cena	10	41,70%
Nevidím k tomu důvod	8	33,30%
Nemá v mých očích takovou účinnost	3	12,50%
Vyhovuje mi klasická kosmetika	3	12,50%
Celkem	24	100,00%

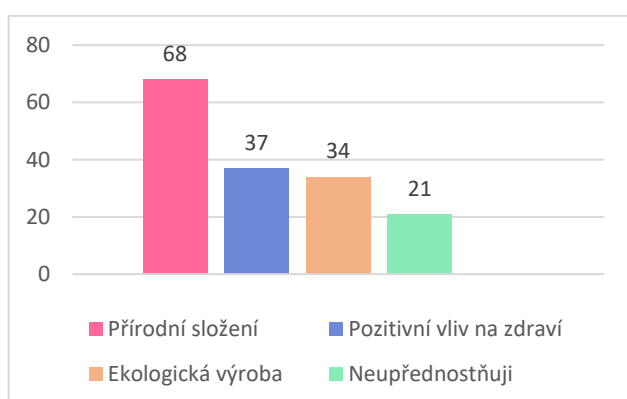
7.10 Důvod upřednostnění bio kosmetiky

Tato polostrukturovaná otázka v dotazníku se zabývala důvody upřednostnění bio kosmetiky. Respondenti měli na výběr z pěti možností a mohli zvolit více odpovědí. Otázku nelze zpracovat statisticky, jelikož množství odpovědí přesahuje počet respondentů. Z výsledků vyplývá, že nejpočetnější odpovědí bylo přírodní složení, následoval pozitivní vliv na zdraví a poté ekologická výroba. 21 odpovědí neupřednostňují bio kosmetiku.

Tabulka 10: Důvody upřednostnění biokosmetiky

Tabulka 10	Absolutní četnost	Relativní četnost
Z jakého důvodu upřednostňujete biokosmetiku?		
Kvůli přírodnímu složení	68	42,50%
Má pozitivní vliv na mé zdraví	37	23,10%
Kvůli ekologické výrobě	34	21,30%
Neupřednostňuji	21	13,10%

Graf 7: Důvody upřednostnění biokosmetiky

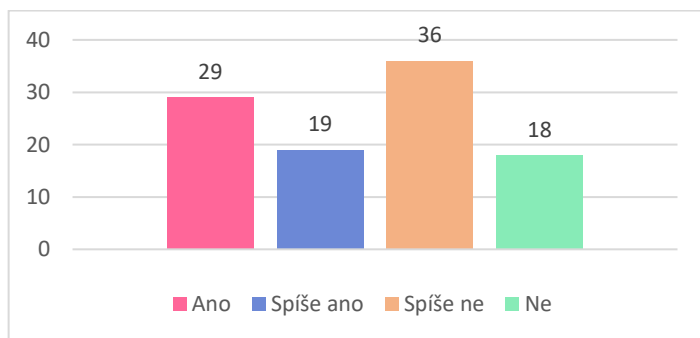
7.11 Znalost chemického složení

Touto otázkou jsem se chtěla dozvědět, zdali se respondenti zabývají chemickým složením. Otázka byla zvolena škálovací. Nejvíce respondentů zvolilo „spíše ne“, což bylo 36 studentů (35,30%). Druhou možností bylo „ano“, tuto variantu vybralo 29 studentů (28,40%). Předposlední variantou byla možnost „spíše ano“ a vybralo ji 19 studentů (18,60%). Poslední variantu „ne“ si zvolilo 18 studentů (17,60%).

Tabulka 11: Znalost chemického složení

Tabulka 11		
Zabýváte se více chemickým složením biokosmetiky?	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	29	28,40%
Spíše ano	19	18,60%
Spíše ne	36	35,30%
Ne	18	17,60%
Celkem	102	100,00%

Graf 8: Znalost chemického složení

7.12 Důvod zabývání se chemickým složením

Další otázka navazuje na předchozí a týká se důvodů zabývání se chemickým složením bio kosmetiky. Otevřená otázka byla pro respondenty, kteří v předchozí otázce zvolili možnost „ano“ a „spíše ano“. Níže v tabulce jsou k dispozici všechny zaznamenané odpovědi. Odpovědi zde byly různorodé, ale nejčastěji odpověděli studenti, že chtějí vědět, co používají, což bylo 14 studentů (29,17%). Druhou nejčastější odpovědí bylo, že se sami o složení zajímají, tak odpovědělo 11 studentů (22,92%). Třetí nejčastější odpovědí bylo, že mají citlivý obličej, tak odpovědělo 9 studentů (18,75%). 8 (16,66%) respondentů odpovědělo, že jsou alergici, tudíž

jim nevyhovuje všechno. Se stejným počtem dvou (4,17%) odpovědí byl zdravotní důvody a zvědavost. Po jedné odpovědi (2,08%) bylo odmítání syntetických látek a odmítání přijímat do těla škodliviny.

Tabulka 12: Důvody zabývání se chemickým složením

Tabulka 12	Absolutní četnost	Relativní četnost
Jestli ano/spíše ano, z jakého důvodu		
Chci vědět, co používám	14	29,17%
Zajímám se o složení	11	22,92%
Mám citlivý obličej	9	18,75%
Jsem alergik a ne vše mi vyhovuje	8	16,66%
Ze zdravotních důvodů	2	4,17%
Ze zvědavosti	2	4,17%
Odmítám syntetické látky v kosmetice	1	2,08%
Nechci přijímat do svého těla škodliviny	1	2,08%
Celkem	48	100,00%

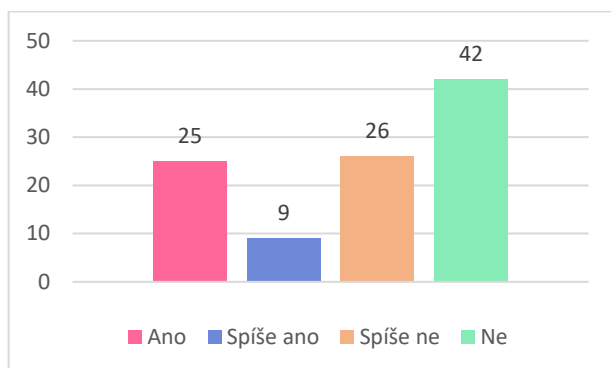
7.13 Zkouška bio kosmetiky kvůli kožním problémům

Tuto otázku jsem zvolila na základě vlastní zkušenosti. Zajímalo mě, zdali se také studenti potýkaly s kožními problémy a jestli se k jejich léčbě rozhodli používat čistou bio kosmetiku. Z výsledků vyplynulo, že 42 respondentů odpovědělo „ne“, což tvoří 41,20%. Variantu „spíše ne“ zvolilo 26 studentů (25,50%). Pro otázku „ano“ se rozhodlo 25 studentů, tedy 24,50%). Poslední zvolenou možností bylo „asi ano“, tu vybralo 9 respondentů (8,80%).

Tabulka 13: Zkouška biokosmetiky kvůli kožním problémům

Tabulka 13	Absolutní četnost	Relativní četnost
Vedly Vás nějaké kožní problémy k vyzkoušení biokosmetiky?		
Ano	25	24,50%
Spíše ano	9	8,80%
Spíše ne	26	25,50%
Ne	42	41,20%
Celkem	102	100,00%

Graf 9: Zkouška biokosmetiky kvůli kožním problémům

7.14 Důvody vyzkoušení bio kosmetiky kvůli kožním problémům

Otevřená otázka byla pro respondenty, kteří v předchozí otázce zvolili možnost „ano/spíše ano“, tudíž vyzkoušeli bio kosmetiku v rámci léčení svých kožních problémů. Těchto respondentů jsem se dotazovala, o jaké konkrétní problémy se jednalo. Nejčastěji uváděným důvodem bylo akné a uvedlo jej 19 studentů (55,90%). Dalším důvodem byl ekzém, se kterým se potýkalo 8 studentů (23,50%). Alergii uvedli 4 studenti, což tvoří 11,80%. Dva studenti uvedli seboreu, tedy 5,90% a jednoho studenta trápila dermatitida, což tvoří 2,90%.

Tabulka 14: Důvody vyzkoušení biokosmetiky kvůli kožním problémům

Tabulka 14		
Pokud ano/spíše ano, jaké problémy to byly?	Absolutní četnost	Relativní četnost
Akné	19	55,90%
Ekzém	8	23,50%
Alergie	4	11,80%
Seborea	2	5,90%
Dermatitida	1	2,90%
Celkem	34	100,00%

7.15 Doporučení od odborníka

Další otázka se vztahovala k doporučení od odborníka. Otázka byla koncipována jako polozavřená, byl zde výčet odpovědí, ze kterých si studenti mohli zvolit odpověď, nebo měli možnost „jiné“, zde pak vypisovali jejich důvod. Tuto variantu si zvolilo 6 studentů (5,90%).

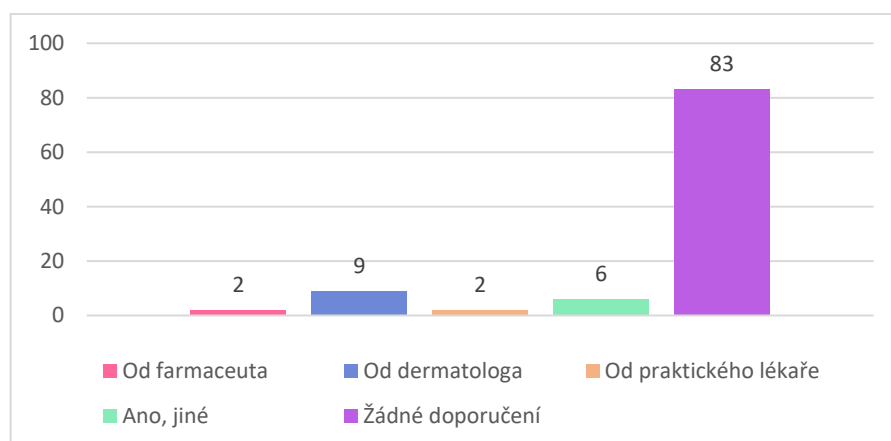
Nejvíce studentů početně 83 (81,40%) nedostalo doporučení. 9 respondentů (8,80%) odpovědělo, že dostali doporučení od dermatologa. Se stejným počtem dvou (2,00%) odpovědí bylo doporučení od farmaceuta a od praktického lékaře.

V otázce byla i možnost jiného výběru, studenti zde mohli napsat svoji variantu odpovědi. Odpověď byla shodná, a to od 6ti respondentů (, kteří dostali doporučení od kamaráda/kamarádky.

Tabulka 15: Doporučení od odborníka

Tabulka 15		
Doporučení k užívání bio kosmetiky od odborníka	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, od farmaceuta	2	2,00%
Ano, od dermatologa	9	8,80%
Ano, od praktického lékaře	2	2,00%
Nedostal/a jsem doporučení	83	81,40%
Ano, jiné	6	5,90%
Celkem	102	100,00%

Graf 10: Doporučení od odborníka

7.16 Cena biokosmetiky

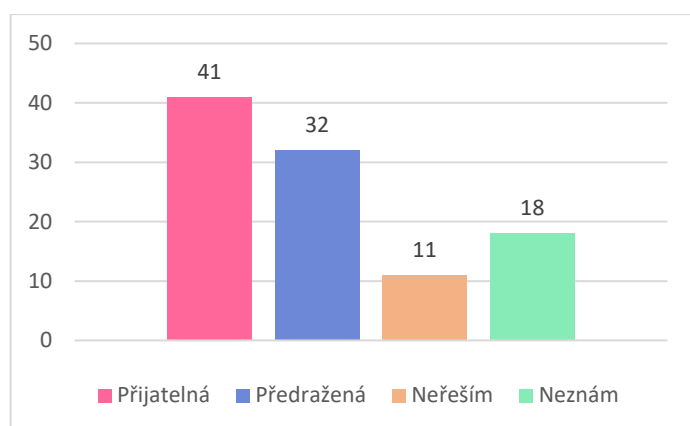
V otázce jsem se respondentů tázala, jak nahlížíjí na cenu bio kosmetiky. Otázka byla koncipována jako uzavřená, studenti měli na výběr pouze jednu variantu. Z výběrového vzorku

přijde 41 studentům (40,20%) cena přijatelná. 32 studentů (31,40%) shledává cenu bio kosmetiky předraženou, 18 studentů (31,40%) cenu nezná a 11 studentů (10,80%) cenu neřeší.

Tabulka 16: Cena biokosmetiky

Tabulka 16	Absolutní četnost	Relativní četnost
Cena bio kosmetiky		
Přijde mi přijatelná	41	40,20%
Přijde mi předražená	32	31,40%
Cenu neřeším	11	10,80%
Cenu neznám	18	17,60%
Celkem	102	100,00%

Graf 11: Cena biokosmetiky

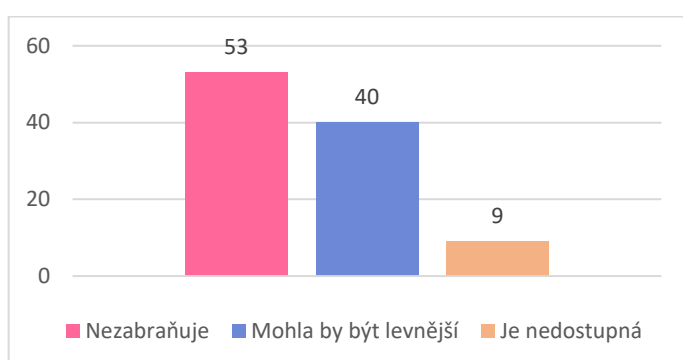
7.17 Zabraňuje cena běžnému používání?

V další uzavřené otázce jsem se respondentů tázala, zda zabraňuje cena bio kosmetiky. Z odpovědí vyplývá, že 53 studentům (52,00%) cena nezabraňuje v jejím používání. Pro 40 studentů (39,20%) by mohla být bio kosmetika levnější a pro 9 studentů je cenově nedostupná, což tvoří 8,80%.

Tabulka 17: Zabraňuje cena běžnému používání?

Tabulka 17		
Zabraňuje Vám cena používání biokosmetiky?	Absolutní četnost	Relativní četnost
Cena mi nezabraňuje v používání	53	52,00%
Používám, ale mohla by být levnější	40	39,20%
Je cenově nedostupná	9	8,80%
Celkem	102	100,00%

Graf 12: Zabraňuje cena běžnému používání?

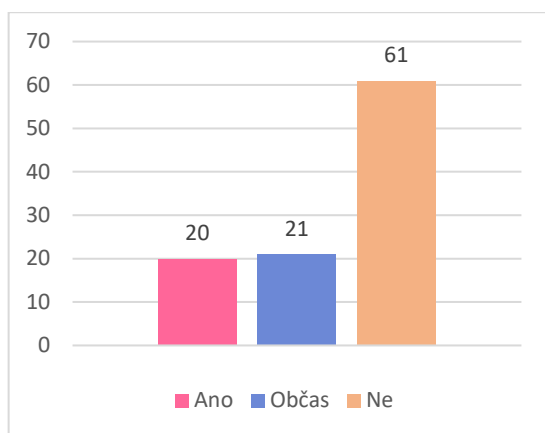
7.18 Koupě biokosmetiky známým

Kosmetika obecně je velmi vyhledávaným dárkem obecně. Respondentů jsem se v této otázce dotazovala, zdali kupují svým známým bio kosmetiku. 61 respondentů (59,80%) nekupuje, 20 respondentů (19,60) ano a 21 (20,60%) dotazovaných kupuje občas.

Tabulka 18: Koupě biokosmetiky známým

Tabulka 18		
Koupě bio kosmetiky známým	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	20	19,60%
Občas	21	20,60%
Ne	61	59,80%
Celkem	102	100,00%

Graf 13: Koupě biokosmetiky známým

7.19 Důvody koupě bio kosmetiky pro známé

Tato otevřená otázka navazuje na předchozí a týká se důvodů koupě bio kosmetiky známým. Odpovídali ti respondenti, kteří v předchozí otázce zvolili možnost „ano/občas“. Přesné výsledky jsou vidět níže v tabulce. Pro 11 respondentů (26,80%) je pořízení kvalitním dárkem, kteří si známi sami nekoupí. Se stejným počtem 9 (22,00%) odpovědí byl důvod koupě péče o zdraví a vlastní pozitivní zkušenost. 4 respondenti (9,70%) vědí, že to obdarovaní ocení a 3 respondenti (7,30%) chtějí bio kosmetikou udělat radost. Se stejným počtem 2 (4,90%) odpovědí byl důvod, že respondent chce, aby se obdarovaným dostalo kvalitní péče a aby zjistili výhody bio kosmetiky. Jeden respondent (2,40%) chce koupí svým známým představit všechny aspekty bio kosmetiky.

Tabulka 19: Důvody koupě biokosmetiky pro známé

Tabulka 19	Absolutní četnost	Relativní četnost
Důvod koupě pro známé		
Kvalitní dárek, který si sami nekoupí	11	26,80%
Péče o jejich zdraví	9	22,00%
Z vlastních pozitivních zkušeností	9	22,00%
Vím, že to ocení	4	9,70%
Chci jim udělat radost	3	7,30%
Chci, aby se jim dostávalo kvalitní péče	2	4,90%
Aby zjistili výhody bio kosmetiky	2	4,90%

Seznámení mých nejbližších se všemi aspekty eko/bio kosmetiky. Že existuje kosmetika, která je především netestovaná, že se dá sehnat za přijatelnou cenu, a že tím pomohou jak sobě, tak okolí.	1	2,40%
Celkem	41	100,00%

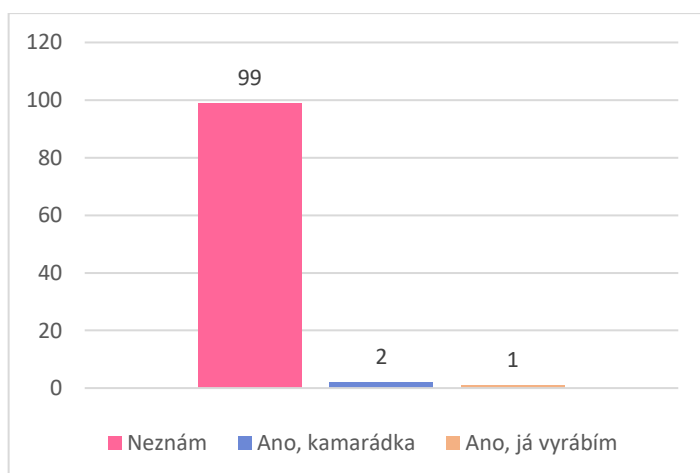
7.20 Znalost někoho, kdo se výrobou bio kosmetiky zabývá

V poslední otázce dotazníku jsem položila respondentům otázku, zdali znají někoho, kdo se výrobou bio kosmetiky zabývá. Výroba domácích masek, krémů, olejů aj. je poměrně oblíbenou činností a postačí k ní pár základních surovin. Nicméně s převahou 99 (97,00%) respondentů odpovědělo, že nikoho neznají. Dva respondenti (2,00%) znají kamarádku a pouze 1 respondentka si vyrábí bio kosmetiku sama, což tvoří 1,00%.

Tabulka 20: Znalost někoho, kdo se výrobou biokosmetiky zabývá

Tabulka 20		
Znáte někoho, kdo se výrobou biokosmetiky zabývá?	Absolutní četnost	Relativní četnost
Neznám	99	97,00%
Kamarádka	2	2,00%
Já sama si vyrábím	1	1,00%
Celkem	102	100,00%

Graf 14: Znalost někoho, kdo se výrobou biokosmetiky zabývá

8 Statistické ověření hypotéz

Pro bakalářskou práci jsem si stanovila čtyři základní hypotézy. V této kapitole hypotézy statisticky ověřím pomocí dat, jež jsem získala z dotazníkového šetření od respondentů.

Hypotéza č. 1: Předpokládám, že biokosmetiku znají spíše ženy než muži.

H₀: Ve znalosti biokosmetiky neexistuje statistický rozdíl mezi pohlavími.

H₁: Ve znalosti biokosmetiky existuje statistický rozdíl mezi pohlavími.

Nejprve jsem si vymezila nulovou hypotézu (H₀), jež vyjadřuje nulový rozdíl mezi zkoumanými vzorky. Poté jsem si stanovila alternativní hypotézu (H₁), které nám ukazuje existenci závislosti. Hypotézu jsem testovala pomocí testu nezávislosti chí-kvadrátu na hladině významnosti 5 % ($\alpha=0,05$ %). Odpovědi pro tuto hypotézu jsem získala z dotazníkového šetření z otázky číslo čtyři, kdy respondenti měli za úkol vyplnit, zda se setkali s pojmem biokosmetika.

Tabulka 21: Empirické četnosti H1

Empirické četnosti	ano	ne	celkem
Ženy	82	3	85
Muži	7	10	17
Celkem	89	13	102

K výpočtu teoretické části jsem využila následující vzorec:

*součet řádků empirických četností * součet sloupců*

počet prvků

Tabulka 22: Teoretické četnosti H1

Teoretické četnosti	ano	ne	celkem
Ženy	74,17	10,83	85
Muži	14,83	2,17	17
Celkem	89	13	102

Z tabulky empirických četností a teoretických četností jsem dále vypočítala testové kritérium.

Vytvořila jsem další tabulku a použila následující vzorec pro výpočet testového kritéria:

$$(\text{empirická četnost} - \text{teoretická četnost})^2$$

teoretická četnost

Tabulka 23: Pomocná tabulka pro výpočet testového kritéria u H1

Testové kritérium	ano	ne
Ženy	0,827	5,661
Muži	4,134	28,253

Následně jsem provedla součet všech hodnot v tabulce a tím jsem získala požadovanou hodnotu testového kritéria (TK).

$$TK = 38,875$$

Pomocí vzorce níže jsem nadále vypočítala kritickou hodnotu (KH):

$$KH = \chi^2_{1-\alpha} ((r-1) \times (s-1))$$

$$KH = \chi^2_{0,95}(1)$$

$$KH = 3,84$$

Výsledek $KH < TK$

Na hladině významnosti α 5% jsem povinna nulovou hypotézu (H_0) „Ve znalosti biokosmetiky neexistuje statistický rozdíl mezi pohlavími“ zamítnout. Na rozdíl od hypotézy alternativní (H_1) „Ve znalosti biokosmetiky existuje statistický rozdíl mezi pohlavími“, kterou dle vypočtených údajů přijímám. Dle výpočtů jsem zjistila, že biokosmetiku znají spíše ženy než muži, tudíž se **hypotéza č. 1 se potvrdila.**

Hypotéza č. 2: Domnívám se, že studenti Fakulty chemicko-technologické zkoumají při koupi bio kosmetiky složení více než studenti Fakulty filozofické.

H_0 : To, jakou kdo studuje fakultu, nemá vliv na zkoumání chemického složení bio kosmetiky.

H_1 : To, jakou kdo studuje fakultu, má vliv na zkoumání chemického složení bio kosmetiky.

Stejně tak jako u hypotézy číslo 1 jsem zvolila ověření pomocí statistické metody chí-kvadrát testu nezávislosti na hladině významnosti $\alpha=0,05$. Pro výpočet druhé hypotézy jsem použila údaje z otázky číslo tři a jedenáct.

Tabulka 24: Empirické četnosti H2

Empirické četnosti	ano	ne	celkem
FF	19	30	49
FChT	15	0	15
Celkem	34	30	64

Tabulka 25: Teoretické četnosti H2

Teoretické četnosti	ano	ne	celkem
FF	26,03	22,97	49
FChT	7,97	7,03	15
Celkem	34	30	64

Tabulka 26: Pomocná tabulka pro výpočet testového kritéria u H2

Testové kritérium	ano	ne
FF	1,899	2,152
FChT	6,201	7,03

Dále jsem učinila součet všech hodnot v tabulce výše a tím získala kýženou hodnotu Testového kritéria (TK).

$$TK = 17,282$$

Následně jsem vypočítala kritickou hodnotu (KH) dle vzorce níže:

$$KH = \chi^2_{1-\alpha} ((r - 1) \times (s - 1))$$

$$KH = \chi^2_{0,95}(1)$$

$$KH = 3,84$$

Výsledek $KH < TK$

Výpočtem jsem zjistila, že testové kritérium přesáhlo kritickou hodnotu, tím pádem musím zamítnout nulovou hypotézu (H_0) „To, jakou kdo studuje fakultu, nemá vliv na zkoumání chemického složení bio kosmetiky.“ Alternativní hypotézu (H_1) ve znění „To, jakou kdo studuje fakultu, má vliv na zkoumání chemického složení bio kosmetiky.“ přijímám, tudíž se **hypotéza č. 2 potvrdila.**

Hypotéza č. 3: Předpokládám, že ženy trpící kožními problémy vedou více k vyzkoušení bio kosmetiky než muži.

H_0 : Při vyzkoušení bio kosmetiky kvůli kožním problémům neexistuje statistický rozdíl mezi pohlavím.

H_1 : Při vyzkoušení bio kosmetiky kvůli kožním problémům existuje statistický rozdíl mezi pohlavím.

Stejně jako u předešlých hypotéz jsem zvolila i zde ověření pomocí metody chí- kvadrát testu nezávislosti na hladině významnosti $\alpha=0,05$.

Tabulka 27: Empirické četnosti H3

Empirické četnosti	ano	ne	celkem
Žena	32	53	85
Muž	2	15	17
Celkem	34	68	102

Tabulka 28: Teoretické četnosti H3

Teoretické četnosti	ano	ne	celkem
Žena	28,33	56,67	85
Muž	5,67	11,33	17
Celkem	34	68	102

Tabulka 29: Pomocná tabulka pro výpočet testového kritéria u H3

Testové kritérium	ano	ne
Žena	0,475	0,238
Muž	2,376	1,189

Dále jsem učinila součet všech hodnot v tabulce výše a tím získala kýženou hodnotu Testového kritéria (TK).

$$TK = 4,278$$

Následně jsem vypočítala kritickou hodnotu (KH) dle vzorce níže:

$$KH = \chi^2_{1-\alpha} ((r - 1) \times (s - 1))$$

$$KH = \chi^2_{0,95}(1)$$

$$KH = 3,84$$

Výsledek $KH < TK$

Jelikož je testové kritérium větší než kritická hodnota, platí alternativní hypotéza (H_1) „Při vyzkoušení bio kosmetiky kvůli kožním problémům existuje statistický rozdíl mezi pohlavím.“, kterou přijímám. Zatímco nulovou hypotézu (H_0) „Při vyzkoušení bio kosmetiky kvůli kožním problémům neexistuje statistický rozdíl mezi pohlavím“ zamítám. Dle výpočtů jsem zjistila, že ženy trpící kožními problémy vedou více k vyzkoušení bio kosmetiky než muži, tudíž se **hypotéza č. 3 se potvrdila.**

9 Závěr praktické části

Hlavním cílem výzkumu bylo zjistit, jaké povědomí a zkušenosti s bio kosmetikou mají studenti Univerzity Pardubice. Výzkumným souborem byli studenti všech fakult Univerzity Pardubice. Sběr dat probíhal kvantitativní metodou za užití dotazníku, který vyplnilo celkem 102 respondentů. Pro dosažení hlavního cíle byly studentům kladeny otázky, které zjišťovaly jejich postoj k bio kosmetice. Dále zjišťovaly důvody používání i nepoužívání; důvod upřednostnění bio kosmetiky; zda se zabývají chemickým složením; zda je vedly nějaké kožní problémy k vyzkoušení bio kosmetiky; jak nahlíží na její cenu. Pro splnění výzkumného cíle bylo stanoveno několik výzkumných otázek, ke kterým byly následně formulované hypotézy.

První hypotéza zjišťovala, zda znají biokosmetiku spíše ženy než muži. Předpokladem bylo, že bio kosmetiku znají více ženy. Vycházela jsem z vlastní představy, že znalost určitého druhu kosmetiky je charakterističtější činnost pro ženy. Podle výsledků převažuje znalost ženského pohlaví o specifickém druhu kosmetiky. Tento výsledek jsem očekávala a hypotéza se potvrdila.

Druhá hypotéza zjišťovala, zda studenti Fakulty chemicko-technologické zkoumají při koupi bio kosmetiky složení více než studenti Fakulty filozofické. U této hypotézy jsem předpokládala, že studenti Fakulty chemicko-technologické zkoumají složení více vzhledem ke svému odbornému zaměření než studenti Fakulty filozofické, kteří se zaměřují spíše na sociální sféru. Tato hypotéza byla verifikována a tím pádem studijní zaměření má vliv na zkoumání složení.

Třetí a poslední hypotéza zjišťuje, zda ženy trpící kožními problémy vedou více k vyzkoušení bio kosmetiky nežli muži. Vycházím zde z vlastních zkušeností, kdy ženy obecně mají kožní problémy častěji, především různé formy akné, které se tvoří vlivem kolísajících hormonů. Mužská kůže je odolnější. Tento předpoklad se potvrdil a hypotéza byla verifikována.

10 Závěr

V této bakalářské práci bylo cílem zjistit povědomí o bio kosmetice mezi studenty. Téma jsem zvolila poměrně netradiční, ovšem je mi velmi blízké. Záměrně jsem zvolila studenty Univerzity Pardubice, protože mě zajímalo, jaký postoj k bio kosmetice mají moji vrstevníci. Zprvu jsem se zaměřila na vysvětlení škodlivosti syntetické kosmetiky, historii a vymezení pojmů, které jsou nedílnou součástí bio kosmetiky a přímo s ní souvisí. Věnovala jsem se i účinným složkám a vlivu na lidské zdraví. V závěru teoretické části jsem představila certifikační známky a firmy, které se výrobou bio kosmetiky zabývají.

Praktickou část jsem zpracovávala pomocí dotazníku vlastní konstrukce. Původně jsem chtěla dotazník mezi studenty rozmístit v papírové podobě, nicméně jsem musela zvolit dotazník elektronický. Dotazníkového šetření se celkově zúčastnila 102 respondentů. Výzkumný vzorek mi nadále tvořilo 102 dotazníků, z toho žen 85 žen a (83,00 %) a 17 mužů (17,00 %). Tato práce měla za úkol zjistit zkušenosti studentů s bio kosmetikou. Dle výsledků a hypotéz studenti znají tento druh kosmetiky a většina z oslovených ji buď vyzkoušela nebo bio kosmetika používá. Používají ji více ženy, které mají ke kosmetickému odvětví blíže. Více jak polovina se ovšem nezajímá o chemické složení a pořizovací cenu této kosmetiky považují spíše za přijatelnou.

Svět je uspěchaný, kvalitní a čistá kosmetika si ale dokázala najít své místo na trhu. Je vidět, že lidé se vrací k přírodě a dbají na výběr správné kosmetiky. Z výsledků vyplývá, že 48 dotazovaných zabývajících se chemickým složením uvedlo, že chtějí vědět, co používají, o složení se zajímají, jsou alergici nebo zkrátka odmítají přijímat syntetické látky do těla. K užívání bio kosmetiky nelze nikoho přinutit, lze ovšem poukázat na to, že tato kosmetika plná benefitů a nabitá silou z přírody je tou nejlepší volbou pro tělo.

11 Použitá literatura

1. STRUNECKÁ, Anna a Jiří PATOČKA. *Doba jedová*. Praha: Triton, 2012. ISBN 978-80-7387-469-8.
2. MALKAN, Stacy. *Doba jedová*. Praha: Triton, 2014. ISBN 978-80-7387-746-0.
3. GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výskumu*. 4., rozš. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2008. ISBN isbn978-80-223-2391-8.
4. FEŘTEKOVÁ, Vlasta. *Kosmetika v teorii a v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Maxdorf, 2005. ISBN isbn80-7345-046-1.
5. SYROVÝ, Vít. *Tajemství kosmetiky*. Druhé vydání. [Praha]: Vít Syrový, [2017]. ISBN isbn9788090313712.
6. BRIGGS, Margaret. *Přírodní kosmetika: podivuhodný průvodce krásou z přírody*. Praha: Fortuna Libri, 2009. ISBN isbn978-80-7321-492-0.
7. VAJNER, Luděk, Jiří UHLÍK, Tomáš NOVOTNÝ a Václava KONRÁDOVÁ. *Lékařská histologie II.: mikroskopická anatomie*. 2., upravené vydání. Praha: Karolinum, 2017. ISBN 978-80-246-3827-0.

12 Internetové zdroje

1. Ekologické zemědělství. Home [online]. Copyright © 2015 [cit. 03.02.2021]. Dostupné z: <http://bioinstitut.cz/cz/ekologicke-zemedelstvi>
2. Aloe Vera | BiOOO.cz: encyklopedie [online]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/vyhledat-slozeni/aloe-vera-aloe-barbadensis/>
3. Allantoin | Cosmetics Info. Cosmetics Info | The Science & Safety Behind Your Favorite Products [online]. Dostupné z: <https://cosmeticsinfo.org/ingredient/allantoin>
4. Allantoin | BiOOO.cz: encyklopedie [online]. Copyright © [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/vyhledat-slozeni/allantoin/>
5. Allantoin | BiOOO.cz: encyklopedie [online]. Copyright © [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/vyhledat-slozeni/allantoin/>
6. AKTIVNÍ INGREDIENCE, KTERÉ MILUJEME - LÍČÍRNA ORGANICS Luxusní Přírodní Kosmetika. -LÍČÍRNA ORGANICS- [online]. Dostupné z: <https://www.licirna.cz/clanky/aktivni-ingredience--ktere-milujeme/>
7. Kyselina pantotenová | CelostniMedicina.cz. CelostniMedicina.cz | Informační server o zdraví [online]. Copyright © 2001 [cit. 26.01.2021]. Dostupné z: <https://www.celostnimedicina.cz/kyselina-pantotenova.htm>
8. Bambucké máslo | BiOOO.cz: encyklopedie [online]. Copyright © [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/vyhledat-slozeni/bambucke-maslo-butyrospermum-parkii/>
9. Rostlinné oleje v kosmetické péči - Maroko v batohu. Maroko v batohu - kosmetika s africkým srdcem [online]. Dostupné z: <https://www.marokovbatohu.cz/blog/roslinne-oleje-v-kosmeticke-peci/>
10. Včelí vosk | BiOOO.cz: encyklopedie [online]. Copyright © [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/vyhledat-slozeni/vceli-vosk-cera-alba/>
11. AKTIVNÍ INGREDIENCE, KTERÉ MILUJEME - LÍČÍRNA ORGANICS Luxusní Přírodní Kosmetika. -LÍČÍRNA ORGANICS- [online]. Dostupné z: <https://www.licirna.cz/clanky/aktivni-ingredience--ktere-milujeme/>

12. Syncare Plus - profesionální dermokosmetika | Syncare kosmetika [online]. Copyright © [cit. 04.02.2021]. Dostupné z: <https://www.syncare.cz/files/brozury/proc-biokosmetiku.pdf>
13. Svoboda zvířat: Organizace na ochranu zvířat [online][cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <http://www.pokusynazviratech.cz/obeti-krasy/testovani-kosmetiky-a-prostredku-pro-domacnost-na-zviratech.htm>
14. Přírodní a BIO kosmetika | Krasa.cz. Krasa.cz - Kosmetika profesionálů za nízké ceny s odběrem v PRAZE [online]. Copyright © 2021 vivantis, a.s. [cit. 01.01.2021]. Dostupné z: <https://www.krasa.cz/prirodni-bio-kosmetika/>
15. E-shop s ekologickými produkty pro vaši domácnost | Econe.cz [online]. Dostupné z: <https://www.econe.cz/blog/jak-se-neslozit-ze-slozeni-kosmetiky/#Jedna-dulezita-zkratka-na-zacatek-Jen-jedna-nebojte>
16. E-shop s ekologickými produkty pro vaši domácnost | Econe.cz [online]. Dostupné z: <https://www.econe.cz/blog/jak-se-neslozit-ze-slozeni-kosmetiky/#Jedna-dulezita-zkratka-na-zacatek-Jen-jedna-nebojte>
17. INCI | BiOOO.cz: encyklopedie [online]. Copyright © [cit. 2021-02-12]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/inci/>
18. CPK | BiOOO.cz: encyklopedie [online]. Copyright © [cit. 2021-02-12]. Dostupné z: <https://encyklopedie.biooo.cz/certifikaty/cpk/>
19. CPK Standardy pro pro přírodní a biokosmetiku: s účinností od 4. 11. 2015 [online][cit. 2021-02-15]. Dostupné z: <https://www.kez.cz/prirodni-a-bio-kosmetika>
20. BDIH certifikát | Arteria. Arteria.cz s láskou k přírodě [online]. Copyright © 2015 [cit. 03.01.2021]. Dostupné z: <https://www.arteria.cz/a/bdih-certifikat>
21. About Leaping Bunny | Leaping Bunny. Homepage | Leaping Bunny [online]. Copyright © 2021 CCIC [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: <https://www.leapingbunny.org/about/about-leaping-bunny>
22. Příběh - MALINNA° products. Úvod - MALINNA° products [online]. Dostupné z: <https://malinnaproducts.com/pribeh/>

23. O nás | Kvitok. Kvitok | Ručne vyrábaná slovenská kozmetika z najkvalitnejších darov prírody [online]. Copyright © 2017 Kvitok [cit. 27.02.2021]. Dostupné z: <https://kvitok.sk/o-nas/>
24. Poctivá prírodná kozmetika sa dá vyrobiť aj na Slovensku. Značku Kvitok dnes poznajú aj za hranicami | interez.sk. interez.sk | Ekológia, Cestovanie, Hudba, Veda [online]. Copyright © Interez.sk 2014 [cit. 04.01.2021]. Dostupné z: <https://www.interez.sk/poctiva-prirodna-kozmetika-sa-da-vyrobiť-aj-na-slovensku-znacku-kvitok-dnes-poznaju-aj-za-hranicami/>
25. Přírodní konopná kosmetika s CBD , Konopná mast , konopný pleťový olej. CANNOR.CZ | Čistě přírodní kosmetika s konopným výtažkem - CBD [online]. Copyright © 2019 Cannor Natural Health Care s.r.o. [cit. 05.01.2021]. Dostupné z: <https://cannor.cz/o-nas/>
26. CO JE CANNABIDIOL? - KANABIDIOL - CBD - CBDex. Kanabidiol - KANABIDIOL - CBD - CBDex [online]. Copyright © nejwebdesign.cz [cit. 05.01.2021]. Dostupné z: <http://www.kanabidiol.eu/co-to-je-cbd/154-co-je-cannabidiol>
27. O Apotéce - Havlíkova přírodní apotéka - Havlíkova přírodní apotéka. [online]. Copyright © 2019 [cit. 06.01.2021]. Dostupné z: <https://havlíkovaapoteka.cz/cs/o-apotece>
28. Histologie a embryologie.: Kapitola Kožní systém [online]. 3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy, 1990 [cit. 2021-04-22]. Dostupné z: <https://www.primat.cz/material/histologie-a-embryologie-doporucena-literatura-skripta-r-jelinek/204552>

13 Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: Uspořádání respondentů dle pohlaví

Tabulka 2: Rozdělení respondentů dle věku

Tabulka 3: Rozdělení respondentů dle fakult

Tabulka 4: Setkání s pojmem biokosmetika

Tabulka 5: Individuální představa pojmu biokosmetika

Tabulka 6: Vyzkoušení biokosmetiky

Tabulka 7: Používání biokosmetiky

Tabulka 8: Produkty

Tabulka 9: Důvody nepoužívání biokosmetiky

Tabulka 10: Důvody upřednostnění biokosmetiky

Tabulka 11: Znalost chemického složení

Tabulka 12: Důvody zabývání se chemickým složením

Tabulka 13: Zkouška biokosmetiky kvůli kožním problémům

Tabulka 14: Důvody vyzkoušení biokosmetiky kvůli kožním problémům

Tabulka 15: Doporučení od odborníka

Tabulka 16: Cena biokosmetiky

Tabulka 17: Zabraňuje cena běžnému používání?

Tabulka 18: Koupě biokosmetiky známým

Tabulka 19: Důvody koupě biokosmetiky pro známé

Tabulka 20: Znalost někoho, kdo se výrobou biokosmetiky zabývá

Tabulka 21: Tabulka 21: Empirické četnosti H1

Tabulka 22: Teoretické četnosti H1

Tabulka 23: Pomocná tabulka pro výpočet testového kritéria u H1

Tabulka 24: Empirické četnosti H2

Tabulka 25: Teoretické četnosti H2

Tabulka 26: Pomocná tabulka pro výpočet testového kritéria u H2

Tabulka 27: Empirické četnosti H3

Tabulka 28: Teoretické četnosti H3

Tabulka 29: Pomocná tabulka pro výpočet testového kritéria u H3

Graf 1: Rozložení žáků dle pohlaví

Graf 2: Rozdělení respondentů dle věku

Graf 3: Rozdělení respondentů dle věku

Graf 4: Setkání s pojmem biokosmetika

Graf 5: Vyzkoušení biokosmetiky

Graf 6: Používání biokosmetiky

Graf 7: Důvody upřednostnění biokosmetiky

Graf 8: Znalost chemického složení

Graf 9: Zkouška biokosmetiky kvůli kožním problémům

Graf 10: Doporučení od odborníka

Graf 11: Cena biokosmetiky

Graf 12: Zabraňuje cena běžnému používání?

Graf 13: Koupě biokosmetiky známým

Graf 14: Znalost někoho, kdo se výrobou biokosmetiky zabývá

Obr. 1: logo certifikátu CPK

Obr. 2: logo certifikátu CPK bio

Obr. 3: logo certifikátu ECOCERT

Obr. 4: logo certifikátu BDIH

Obr. 5: logo certifikátu Leaping bunny

14 Přílohy

Příloha 1: Dotazník

Vážení žáci,

dovoluji si Vás oslovit s žádostí o vyplnění dotazníku na téma „Biokosmetika“. Tento dotazník slouží ke studijním účelům pro praktickou část bakalářské práce. Vyplnění dotazníku nezabere více jak pár minut a je zcela anonymní.

Děkuji za Vaši pomoc a Váš čas.

Sabina Doležalová - studentka Univerzity Pardubice, Fakulty Filozofické

1) Pohlaví:

- a) žena
- b) muž

2) Věk:

3) Studuji na fakultě:

- a) Filozofická
- b) Ekonomicko-správní
- c) Chemicko-technologická
- d) Zdravotnických studií
- e) Dopravní fakulta Jana Pernera
- f) Elektrotechnická
- i) Restaurování

4) Setkali jste se s pojmem biokosmetika?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

5) Co si vy osobně představujete pod pojmem „biokosmetika“?

6) Vyzkoušeli jste si tuto kosmetiku?

- a) Ano
- b) Asi ano
- c) Asi ne
- d) Ne

7) Používáte biokosmetiku?

- a) Ano
- b) Občas
- c) Ne

8) Pokud ano/občas, uveďte produkt:

9) Pokud ne, proč nepoužíváte?

10) Z jakého důvodu upřednostňujete biokosmetiku?

- a) Kvůli přírodnímu složení
- b) Má pozitivní vliv na mé zdraví
- c) Kvůli ekologické výrobě
- d) Neupřednostňuji

11) Zabýváte se více chemickým složením?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

12) Pokud ano/spíše ano, z jakého důvodu?

13) Vedly Vás nějaké kožní problémy k vyzkoušení biokosmetiky?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

14) Pokud ano/spíše ano, jaké problémy to byly?

15) Dostal/a jste doporučení k užívání biokosmetiky od odborníka?

- a) Ano, od farmaceuta
- b) Ano, od dermatologa
- c) Ano, od praktického lékaře
- d) Nedostal/a jsem doporučení
- e) Ano, jiné

16) Jak nahlížíte na cenu biokosmetiky?

- a) Půjde mi přijatelná
- b) Půjde mi předražená
- c) Cenu neřeším
- d) Cenu neznám

17) Zabraňuje Vám cena v jejím používání?

- a) Cena mi nezabraňuje v používání
- b) Používám, ale mohla by být levnější
- c) Je cenově nedostupná

18) Kupujete biokosmetiku svým známým?

- a) Ano
- b) Občas
- c) Ne

19) Pokud ano/občas, jaký je důvod?

20) Znáte někoho, kdo se výrobou biokosmetiky zabývá?
